

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΑΙΔΟΥΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Γ'.
ΑΡΙΘΜ. 13 (61).

Συνδρομή, ετήσιμη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου εκάστου έτους, εξίμητος μόνον
και προπληρωσία: Πανταχού φράγκ. χρ. 10 ή μάκρ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.
τη 1/13. Ιουλίου 1887.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ.

Ἐγεννήθη ἐν Ἀγίᾳ Μαρίνᾳ, χαριέσση κωμοπόλει οὐ μακρὰν τῆς πρωτεύουσας Μυτιλήνης, ὑπὸ πατρὸς Κρητὸς καὶ μητρὸς Αἰσβίας κατὰ τὸ ἔτος 1834. Νεώτατος ἀπεστάλη εἰς Ἀθήνας, ὅπως τύχη εὐρυτέρας μορφώσεως ὁ ἀγγινοῦστατος παῖς, πατρικῆς δ' ὄντως ἔτυχεν αὐτόθι ἀγάπης καὶ ἐνθαρρύνσεως παρὰ χρηστοτάτων καὶ ἐντριβεστάτων περὶ τὴν ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν ἑλληνικὴν γλῶσσαν διδασκάλων.

Τὴν Πρωτεύουσαν διέπνεεν ἔτι ἡ μυροβόλος τοῦ Ἀγῶνος αἶρα, τὰ ἀπέριττα κοινωνικὰ ἤθη ἐκράτυνεν ἀνδρικὸν φρόνημα καὶ ἀληθινὴ φιλοτιμία, ὁ δὲ κόσμος τῶν λογίων ἀπετέλει μίαν, σεμνὴν καὶ ἀδίκαιρον οἰκογένειαν, ἐν τοῖς κόλποις τῆς ὁποίας ἀνετράφη πᾶν ὅ,τι σήμερον, ἐπιζήσαν ἢ μὴ παραγκωνισθὲν, εἶνε τὸ σέμνωμα τῆς ἀναγεννωμένης παρ' ἡμῖν ἐπιστήμης καὶ φιλολογίας.

Καταπληκτικὴν ἀνέπτυξεν ὁ νεαρὸς σπουδαστὴς δραστηριότητα ἀπὸ τῶν πρώτων ἔτι μελετῶν αὐτοῦ, εὐνοούμενος μὲν παρὰ τῶν γεραρῶν καὶ σοφῶν τότε διδασκάλων, διακρινόμενος δ' ἐν τοῖς συνηλικιώταις διὰ τὴν πολυμάθειαν, τὴν πολυγλωσσίαν καὶ τὴν ἄλλην αὐτοῦ εὐφυΐαν καὶ ἐμβριθεΐαν. Ἦκμαζε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς φοιτήσεως τοῦ ἐφήβου Βερναρδάκη ὁ φιλολογικὸς ἀγὼν μεταξὺ τοῦ δεινοῦ

μὲν περὶ τὰς λογομαχίας, ἥμιστα δὲ δυνατοῦ εἰς τὰ γράμματα Χρυσοβέργη καὶ τοῦ σοφοῦ Ἀσωπίου. Εὐτόλμως προσῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ὡς ὑπέρμαχος τοῦ Ἀσωπίου ὁ Βερναρδάκης καὶ διὰ τοῦ „Τρωγαλίου τοῦ Δοκχισιόφου“, εὐοκωνίστου ταύτης ἀπαρχῆς τῶν μετέπειτα καὶ μέχρι σήμερον φιλολογικῶν θριάμβων του, κατεσίγησε τὸν ἀντίπαλον. Ὡς φοιτητὴς ἐπίσης μετέφρασε καὶ ἐξέδωκεν εἰς ἴδιον τόμον

τὴν „Ἱστορίαν τῆς Ρωσσίας“ ὑπὸ Δημητρίου Καντεμίρη, ἥτις καὶ σήμερον πρόκειται ὡς ὑπόδειγμα γλαφυρᾶς καὶ πιστῆς μεταφράσεως. Τὴν ἀσυνήθη ταύτην τοῦ νέου πολυπραγμοσύνην καὶ ἀρετὴν ἐκτιμήσας καὶ προΐδων τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ μέλλον ὁ ἀείμνηστος Μανούσης, ἐπεδαψίλευσε τῷ Βερναρδάκῃ πᾶν εἶδος εὐεργεσίας, ὡς ἴδιον υἱὸν ἀγαπήσας καὶ ὀδηγήσας αὐτόν. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖ ὅ,τι ἰσχυρίσθημεν ἀνωτέρω περὶ τῆς ἐξοχου ἀρετῆς τῶν πρώτων ἐκείνων τοῦ Ἔθνους διδασκάλων.

Τότε ἐπίσης ἤκμαζε καὶ ὁ Ποιητικὸς διαγωνισμὸς, ὃν καὶ αὐτὸς ὁ μουσοτραφὴς Ὄθων πολλάκις ἐτίμα διὰ τῆς ἐνθαρρυντικῆς παρουσίας του, καὶ ὅστις ἐξέβρεψε πάντας ὅσοι διεκρίθησαν τότε εἰς ποιητικὰ δοκίμια. Πρῶτον ποίημα τοῦ Βερναρδάκη ἦν ὁ „Πλάνης“, ἔπος, ἐπαινεθὲν θερμῶς ὑπὸ τοῦ εἰς-

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ.

Πρώην Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ὀθωνος.

ηγητοῦ Φιλίππου Ἰωάννου, ἀνδρὸς ὁμολογουμένως λίαν φειδωλοῦ περὶ τὰ ἐγκώμια. Δεύτερον ποίημα σταλὲν εἰς τὸν Διαγωνισμὸν καὶ παμφηθεὶ βραβευθὲν ἢν ἡ περιφώνος „Εἰκασία“. Τὸ ὄνομα τοῦ Βερναρδάκη περιβλήθη ἤδη τὴν ὥραϊαν ἐκείνην αἴγλην νεκροῦ τῶν Μουσῶν ἱεροφάντου, τὰ βέλτεστα εἰς τὸ μέλλον ὑπισχνουμένου, ὅταν δέ τις ἀναλογισθῆ τὴν ὄντως ποιητικὴν ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ φιλολογικοῦ ἡμῶν βίου καὶ τὴν συμπαθῆ προσήλωσιν, μεθ' ἧς ἡ κοινωνία παρηκολούθει τὰς προόδους τῆς νεολαίας, καὶ παραβάλλῃ τὴν σημερινὴν τῶν πραγμάτων τροπὴν, δὲν θὰ δυσκολευθῆ νὰ ὁμολογήσῃ μετ' ἀθυρίας, ὅτι τρίτην ταύτην μετὰ τὸν Ἀγῶνα γενεᾶν ὑπολειπούμεθα κατὰ πολλὸ καὶ τῆς δευτέρας ἐκείνης.

Σύγχρονοι πρὸς τὰς πρώτας ταύτας ποιητικὰς δάφνας ὑπῆρξαν αἱ περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης θεωρίαι τοῦ Βερναρδάκη, αἵτινες ἐκτοτε ἀνέδειξαν αὐτὸν ἀρχηγὴν τοῦ ὑγιεστεροῦ περὶ τὰ τοιαῦτα συστήματος, ὅπερ ἐκ πολλῶν ἔκτοτε ἀφορμῶν προσεκλήσατο ἀναφαίρετον κύρος καὶ θὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τέλος. Τὰς περὶ γλώσσης ἰδέας του, αἷς πρὸ τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, ἀπλοῦς ἐτι φοιτητῆς, ἐδημοσίευσεν ὁ Βερναρδάκης ἐν τῇ „Ἀθηνᾶ“, αὐτὰς ταύτας ἐξοκολοῦθαι καὶ σήμερον πρεσβεῦσαν καὶ ἀσπαζόμενας. Σηηπτοῦχος αὐτὸς ἀναμφισβητήτως τῆς συγχρόνου παρ' ἡμῶν καλλιρρημοσύνης καὶ τῆς μόνης ἐπὶ του παρόντος ἀνεκτῆς ὀρθοπειίας ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ψῆφον πάντων τῶν σήμερον ἀκουομένων καὶ ἀναγινωσκομένων, ἀνευ βέβαια ἀνεξερευνητῶν λόγων ὑποταγῆς.

Εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καὶ μελετήματα ἀσχοληθεὶς κατὰ τὸν ἐν Ἀθῆναις φοιτητικὸν βίον του ἦλθεν ὁ Βερναρδάκης κατὰ τὸ 1856 εἰς Γερμανίαν, δεινὸς ἤδη περὶ τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν φιλολογίαν καὶ γνώστης τῆς γερμανικῆς, ἀγγλικῆς καὶ γαλλικῆς, καὶ ἐπέδωκεν εἰς φιλοσοφικὰς κυρίως μελέτας. Ἐδῶ ἔλαβε καὶ τὸ πτυχίον τοῦ Διδάκτορος τῆς Φιλοσοφίας, φοιτήσας εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ Μονάχου ἰδίως καὶ τοῦ Βερολίνου καὶ ἀγαπηθεὶς ἐπίσης καὶ τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν περιφανεστάτων Γερμανῶν διδασκάλων του, οὐχὶ — ἐννοεῖται — βοηθεῖα τοῦ φιλίου τύπου, τοῦ ἐνταυθα τε καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ διὰ τῆς προσωπικῆς ἀξίας του. Ἐν Μονάχῳ ἐξέδωκε τὴν „Μαρίαν Δοξαπατρή“ μετὰ τὸν μακρῶν ἐκείνων καλολογικῶν προλεγόμενων, ἐν οἷς πραγματεύεται τὸ ζήτημα τῆς καθ' ἡμᾶς δραματοποιίας, ὁποῖον δηλ. πρέπει νὰ ἦνε τὸ ἑλληνικὸν δράμα καὶ θέατρον. Ἐν Γερμανίᾳ ἐπίσης ἐξέδωκε καὶ τὰς „Κυψελίδας“, τὸ ἀρχαιοπρε-

πὲς ἐκεῖνα ἔργον, ὠραῖον καρπὸν τῶν ὠραίων περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀρχαιότητος μελετῶν του.

Μετὰ πενταετῆ ἐνταυθα διαμονὴν κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1861, ὅτε καὶ διορίσθη Καθηγητῆς τῆς Γεν. Ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, διαδεχόμενος τὸν ἀοιδίμον Μανούσσην. Αὐτὸ τοῦτο θρίαμβος ἦν ἡ διδασκαλία τοῦ Βερναρδάκη ἐν τῷ ἀνωτάτῳ Ἐκπαιδευτηρίῳ, ὁποῦθεν παρητήθη τῷ 1869 καὶ μεταβὰς ἐγκατεστάθη ἐν Μυτιλήνῃ. Δὲν εἶνε τὸ οἰκογενειακὸν τοῦτο Ἀνάγνωσμα ὁ τόπος, ὅπου πρέπει νὰ κριθῶσι, καὶ θὰ κριθῶσιν ἡμέραν τιὰ μετὰ πολλῶν ἄλλων συναφῶν πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῶν ἐκπαιδεύσεως ζητημάτων, οἱ λόγοι καὶ τὰ θλιβερά αἴτια, οἷς ἐπηκολούθησεν ἡ ἀξιοπρεπὴς ἀποχώρησις τοῦ Βερναρδάκη ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου, οὗτινος ὑπῆρξε τὸ γνησιώτατον θρέμμα καὶ τὸ ἀληθινὸν σέμνωμα. Πᾶν ὕγιες τοῦ ἔθνους στοιχεῖον, πᾶς ὁ ἀποστρεφόμενος τὰ εὐεξήγητα τῶν σπουδαρχιδῶν ληρήματα, μετὰ κατηφείας ὁμολογεῖ τὴν ἀδικίαν, ἧτις ἐγένετο πρὸς τὸν ἄνδρα, ὅπερ ὁμοίους κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν παιδείαν δὲν ἔχει πολλοὺς νὰ ἐπιδείξῃ τὸ δυστυχῶν αὐτὸ ἔθνος.

Σειρὰν ἑλὴν σοφωτάτων διατριβῶν ἐδημοσίευσεν ὁ Βερναρδάκης ἐν τῇ „Πανδώρα“, ἀλληλοδιαδόχως δ' ἐπραγματεύθη τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης ἐν τῇ „Νέα Ἡμέρα“ καὶ ἄλλοις περιοδικῶς, διαφόρους ἔχων κατὰ καιροὺς τοὺς ἀντιπρονοῦντας. Τῷ 1865 ἐξέδωκε τὴν „Μερόπην“ τοῦ Τῷ 1866 ἐξέδωκε τὴν „Γραμματικὴν“ του μετὰ τῶν προλεγόμενων ἐκείνων, σφοδρῶς κατακριθεῖσαν, πάντοτε ὅμως περιζήτητον καὶ ὑπὸ πάντων μελετωμένην. Τῷ 1867 ἐξέδωκε τὸν Α'. τόμον τῆς Γενικῆς Ἱστορίας του, σύντομον, ἀλλ' ἄρτιον ἔργον τῆς ἀριστοτεχνικῆς χειρὸς του. Τῷ 1870 ἔγραψε καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν βραβευθεῖσαν Κατήχησίν του, διδασκάλους τε καὶ μαθητὰς τῆς ἐξῶ Ἑλλάδος εὐεργετήσας.

Ὁ Δημήτριος Βερναρδάκης ἀπὸ χρόνων καταγίνεται εἰς τὴν συγγραφὴν γιγαντιαίου ἔργου, αὐτὴν, ὡς λέγεται, τὴν νεωτέραν ἡμῶν γλώσσαν ἔχοντος θέμα ὑπὸ φρασεολογικὴν κυρίως ἐποψίν, μετὰ χαρᾶς δ' ἤκουσε πρὸ τίνος ὁ φιλολογικὸς κόσμος ὅτι ἠτοίμασεν ἤδη τὸν πρῶτον τοῦ „Εὐριπίδου“ τῶν τόμων.

Ἐστὼ βέβαιος ὅτι οἱ κόποι του καὶ ἡ γόνιμος ἐργασία του θ' ἀποβῶσι χρήσιμοι εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν. Ἀλλὴν ἀμφοιβὴν οὔτε ἔχει οὔτε δύνανται νὰ ἐλλίσῃ παρ' ἡμῶν πᾶς φιλόπονος καὶ ἑαυτὸν σεβόμενος λόγιος*, καθὼς ἔλεγεν ἄλλοτε ὁ ἴδιος.

ΕΑΡΙΝΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ὑπὸ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Vischer.

(συνέχεια).

Τόσον ζωντανὰ εἶνε τὰ πνεύματα τῆς ἀρχαιότητος, τὰ παρακολουθοῦντα τὸν ὀδοιπόρον μας. Ἡ ζωνηρα φυγὴ τοῦ ἐνδιατρίβει μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος ἐνώπιον τῶν περισωθέντων λειψάνων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, πρὸ τοῦ Ἐρμού τοῦ Πραξιτέλους ἐν Ὀλυμπίᾳ, πρὸ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν ἔργων τῆς ἀθηναϊκῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν λειψάνων τῶν ἐξόχων ἔργων τοῦ Φειδίου. Χαριέστατα δὲ περιγράφει τὴν ἀπὸ Ἀνδριταίνης μέχρι Φιγαλίας ἰππασίαν, τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ τῆς μονήρους ὀρεινῆς ἀνωφερίας, τὸ θέαμα τῶν ὀρέων τῆς Μεσσηνίας καὶ τῆς θαλάσ-

σης. Ἀλλὰ δὲν ταξιδεύει ὡς ἀρχαιολόγος· πᾶσαν λεπτομερεστέρην περιγραφὴν ἐπαφίνει εἰς τοὺς εἰδήμονας τῆς τέχνης, τοὺς περιηγητὰς, καὶ δὲν θέλει νὰ ἐπαναλάβῃ ὅ,τι ὑπάρχει γεγραμμένον ἐν τῇ πρώτῃ τυχούσῃ ἱστορίᾳ τῆς καλλιτεχνίας. Τὸν ναὸν τῆς Φιγαλίας ἠκολούθησεν ἰδίως δαπάναις ἀσημῆς τις πόλις διὰ τοῦ πρώτου ἀρχιτέκτονος τῆς Ἑλλάδος, τοῦ δημιουργοῦ τῶν θαυμασιῶν κτιρίων ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Ἰκτινίου. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον ἀκριβῶς ἐκτιμᾷ τὸ ἐξοχὸν τοῦτο τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἔργον, θεωρῶν αὐτὸ ὡς μάρτυρα τοῦ παρὰ τῷ ἑλλή-

νικῷ λαῷ βαθέως ἐρριζωμένου καλλιτεχνικοῦ αἰσθηματος. Δὲν παραμελεῖ δὲ τὰ πάντα νὰ συνδυάσῃ πρὸς τὸν βίον, ἔχει δηλαδὴ πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, ἐξ ὃ ἀνεβλάστησάν ποτε οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι, ἐξ οὗ οὔτοι ὡς ἀγαματοποιοὶ ἤντησαν τὴν εὐγένειαν τῶν μορφῶν πρὸς τὰς παραστάσεις τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἐνταυθα ἐκδηλοῦται ἡ πρόθεσις του, ὅπως συμπεριλάβῃ εἰς ἐν ὄλον τὸ παρελθὸν μετὰ τοῦ παρόντος.

Πρὸ παντός ἤδη πρόκειται, κατὰ φυσικὸν λόγον, περὶ τοῦ ἐὰν ἡ ἀρχαία τῶν Ἑλλήνων γενεὰ ἐξακολοῦθῆ νὰ ζῆ ἐν τοῖς νέοις Ἑλλήσιν. Ὁ Ἐγγεὺς ἐπανειλημμένως καὶ μετὰ ζέσεως καταπολεμεῖ τὴν γνωστὴν θεωρίαν τοῦ Φαλμεράϋερ, καθ' ἣν οὔτοι κατὰ μέγα μέρος κατάγονται ἐκ σλαβικοῦ αἵματος. Δεικνύει τὴν σαθρότητα τῶν ἱστορικῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ὡς τὴν τρανωτέραν ἀπόδειξιν τῆς ἰδίας γνώμης παρέχει φυσικῶς τὴν γλῶσσαν, ἡ ὁποία οὐδόπως θὰ ἠδύνατο νὰ διατηρηθῆ, ἐὰν οἱ Σλάβοι καταπλημύρουν ἐντελῶς τὴν Ἑλλάδα. — Τί συμβαίνει ὅμως ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος; Περὶ τῶν ἰδικῶν μου παρατηρήσεων ὠμίλησα ἄλλοτε ἐν τῇ πραγματείᾳ μου: „Αναμνήσεις Ἑλληνικῆς περιηγήσεως“ (Altes und Neues. I. Τεῦχος). Εἶδον μορφὰς τινος γνησίου ἑλληνικοῦ τύπου κατὰ τὴν κατατομήν, τὴν λάμψιν τοῦ βλέματος, τὴν ὄσλην κόμην, τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα, τὴν ὑπερήφανον στάσιν καὶ τὴν θαυμασιῶς ἐλαστικὴν εὐκίνησιν· ἀλλὰ μόνον ὀλίγας συνενοῦσας ὅλα τὰ προτερήματα ταῦτα, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς, καίτοι αἱ τελευταῖαι ἰδιότητες καὶ αὐτὸ τὸ ἀκτινοβόλον βλέμμα εἶνε λίαν διεκδομέναι, παρετήρησα ὑπτιάζον τὸ μέτωπον καὶ ἀετώδη τὴν βίνα, δὲν ἠδυνάμην δὲ νὰ κρίνω, ἐὰν τοῦτο ἦτο δωρικὸς ἢ νοτιοσλαβικὸς τύπος.

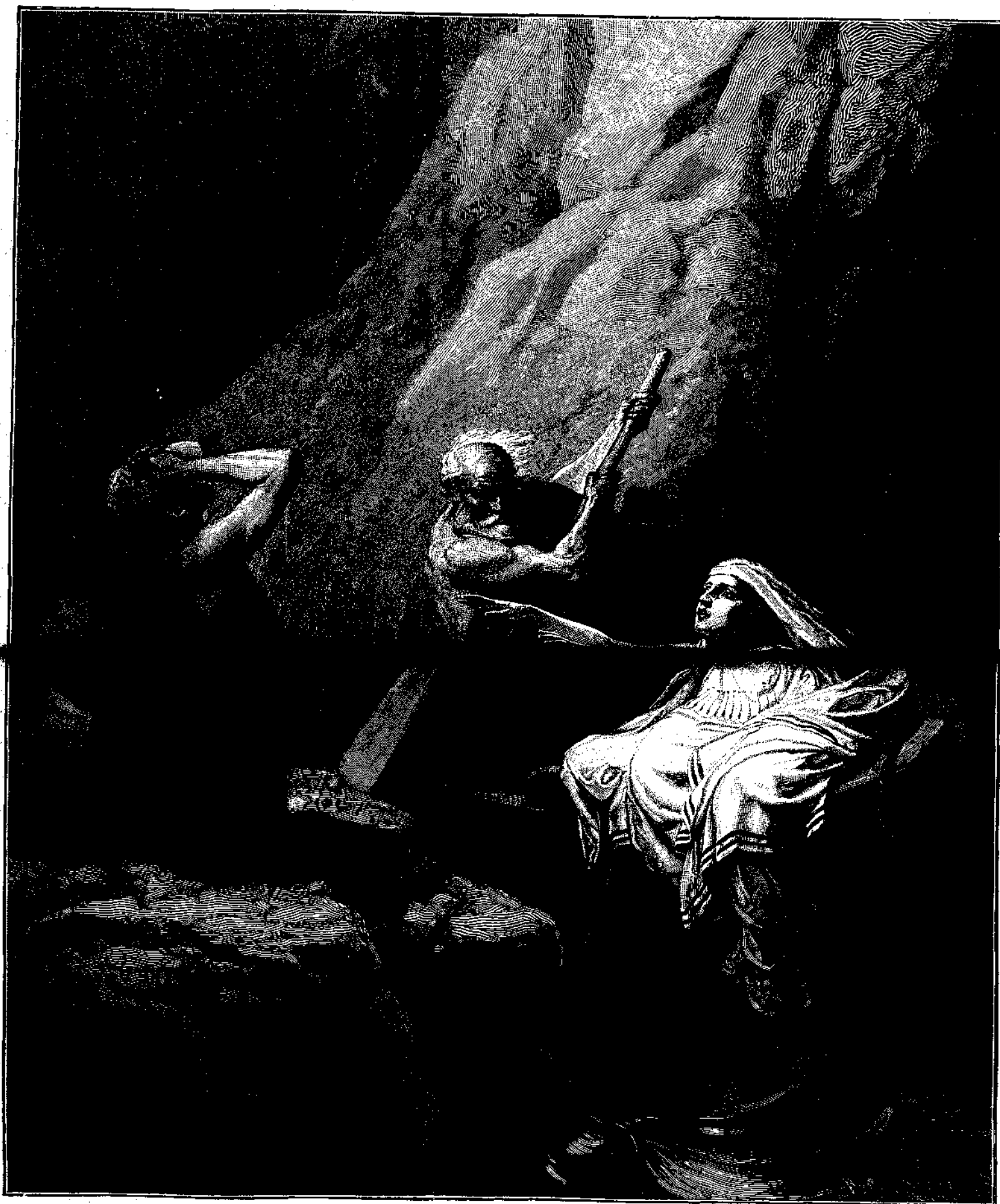
Ἄλλ' ἐκ τῆς Πελοποννήσου εἶδον πολὺ ὀλίγα, αἱ ἐντυπώσεις μου δὲ συνελέγησαν ἐν Στερεῇ Ἑλλάδι. Τὸ ἐναντίον συνέβη εἰς τὸν Ἐγγεῦς, ὅστις διέτρεξε πᾶσαν τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐκ τῆς Στερεῆς εἶδεν ὀλίγα μόνον μέρη, σχεδὸν τὰς Ἀθῆνας μόνον καὶ τὰ περίχωρα. Εἶνε παραδεδεγμένον, καὶ μάλιστα παρ' αὐτοῖς ἀκριβῶς τοῖς Ἑλλήσιν, ὅτι ἡ ἀρχαία φυλὴ διεσώθη κυρίως ἐν Πελοποννήσῳ καὶ πρὸ πάντων ἐν Μάνῃ, καὶ ὁ ἀκάματος ἡμῶν παρατηρητῆς ἐπικυροῖ τὴν γνώμην ταύτην μετὰ βεβαιότητος. Συγκρίνει τοὺς ὠραίους ἄνδρας, τοὺς ὁποίους εἶδεν ἐκεῖ, πρὸς τοὺς ἐπὶ κάλλει περιβοήτους Μαυροβουνίους καὶ εὐρίσκει τὸν λακωνικὸν τύπον ὑπέρτερον διὰ τοῦ „ὀρθοῦ“ τῆς γνησίας ἀρχαίας ἑλληνικῆς ῥίνος. Ἡ εὐγένεια τῶν μορφῶν τούτων τὸν καταδέλγει τὸσον ζωηρῶς, ὅσον καὶ ἐμὲ αἱ σπάνιαι μορφᾶι, τὰς ὁποίας εἶδον. Ἄς παραβάλλῃ τις κυρίως τὰς σελίδας 247—248 τοῦ βιβλίου του. Εὐφραίνεται τις πράγματι, ὅταν βλέπῃ ἀνθρώπους παριστάνοντας διὰ τῆς μορφῆς τῶν τὴν καθαρὰν τοῦ ἀνθρώπου εὐγένειαν. Ὁ περικαλλέστερος ἀνὴρ τοῦ πεπολιτισμένου ἡμῶν κόσμου δὲν ἔχει τόσον φυσικὸν κάλλος. — Ἐν ταῖς νήσοις, ὡς γνωστὸν, τὸ ἑλληνικὸν αἷμα εἶνε συναμιγμένον μετὰ τοῦ ἰταλικοῦ, ἀλλ' ἐν Ἰθάκῃ, φαίνεται, παρέμεινεν ἀμιγέστερον· περὶ τούτου παρέβηκα ἀνωτέρω ἐν σχετικῶν χωρίον.

Λίαν περιέργος δεσμός τῆς ἐσωτερικῆς συναφείας τῶν νέων πρὸς τοὺς παλαιούς Ἑλληνας εἶνε τὰ διασωζόμενα λειψάνα τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας. Αἱ παραστάσεις προσέλαβον ῥωμαντικὴν τινα πνοὴν καὶ ἀνάπλασιν, ἀλλ' ἀναμφίβολως εἶνε αἱ αὐταί. Αἱ „νεράιδες“ ἔγιναν νύμφαι τῶν ὕδατων, αἱ ὁποῖαι ὡς „ὠραῖαι δέσποινα“ διατιτῶνται ἐν τοῖς ῥύαξιν, ἄδουσι, χορεύουσι, τὸν ὠτακουστοῦντα ἕως τιμω-

ροῦσι δι' ἀοράτου καὶ θανατηφόρου κτυπήματος κατὰ κεφαλῆς. Περὶ τούτου διηγῆται καὶ ὁ Χάνης Χόφμαν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν διηγημάτων του: „Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φαιάκων.“ Ὁ ὀποχθόνιος πορθημεὺς Χάρον, τὴν σήμερον Χάρος, μετεμορφώθη εἰς φάσμα τοῦ θανάτου, τὸ ὁποῖον ἐφιππον διασχίζει τοὺς αἰθέρας, φέρον ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου παιδικὰ πτώματα. Ὁ Ἐγγεὺς ἀναδημοσιεύει τὸ τραγοῦδι, τὸ ὁποῖον ἐθαύμαζε τόσον καὶ μετέφρασεν ὁ Γκαῖτε· οὗτος τὸ ἔμαθε διὰ τῆς ἀναγνώσεως, ὁ Ἐγγεὺς ὅμως τὸ ἤκουσεν ἀπὸ στόματος τοῦ λαοῦ, ὅτε ὁ συνοδὸς αὐτοῦ ἐφοβήθη τὸν Χάρον κατὰ τινα ἐπιειμένην καταγιγῆδα. — Κατὰ τὸν ἐπικίνδυνον εἰς Ἡλείαν πλοῦν οἱ ναῦται, κωλυθέντες νὰ φθάσωσιν εἰς Ἴερανα, ἀποδίδουσι τὸ ἐμπόδιον εἰς τὴν Λάμιαν. Τὸ φόβητρον τῶν παιδίων κατὰ τὴν ἀρχαιότητα μετεβλήθη ἄρα εἰς πονηρὰν θαλασσίαν νύμφην, ἡ ὁποία ἄλλως ἐξ ἀρχῆς φαίνεται ἔχουσα συγγένειαν μετὰ τὴν θάλασσαν, διότι ποιητῆς τις τὴν Λάμιαν ἀποκαλεῖ θυγατέρα τῆς Σκύλλης (βλέπε Πρέλλερ, Ἑλληνικὴν Μυθολογίαν. I, 507). — Τὴν πέμπτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως ἐνός παιδίου ἔρχονται αἱ νύμφαι ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον καὶ τῷ φέρουσι δῶρα· εἰς αὐτὰς δὲ μετὰ προσευχῶν παρατίθενται ὡς θυσία ζυμαρικὰ καὶ σταμνίων πλήρες οἴνου. Αἱ νύμφαι αὐταὶ λέγονται μοῖραι. Πῶς ἄρα γὰρ αἱ θεαὶ τοῦ πέμπτου μεταβλήθησαν εἰς νύμφας; Κυφὸς τις στυτοτόμος ἔλεγε πρὸς τὸν ὀδοιπόρον μας ὅτι: „ὑπάρχουσι κακαὶ καὶ κακαὶ μοῖραι, πρὸς ἐμὲ ἦλθε μία κακὴ“ ἡ δὴλωσις δὲ αὐτῆ ἴσως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς λαβὴ πρὸς ἐξήγησιν τῆς μεταμορφώσεως ταύτης.

Οὕτω πολλὰ τῶν ἡδῶν καὶ ἐθίμων εἶνε ἐπίσης ἀρχαῖα, ὡς π. χ. ὁ δημῶδες χορὸς, ὁ ὁποῖος εἶνε συρτός· οἱ χορεύοντες συνοδεύουσι τὰς κινήσεις τῶν δι' ἄσμάτων· τὰ γένη δὲ χορεύουσι χωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων. Οἱ νεώτεροι Ἑλληνας ἐθαύμαζον καὶ ἔσειον μετ' ἀγανακτικῆς τὰς κεφαλὰς τῶν ὅτε εἶδον τοὺς βαυκαροὺς στρατιώτας νὰ χορεύουσι μετὰ βαυκαριδῶν. — Ἀρχαῖα ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ συνθήκη τοῦ ν' ἀναμιγνῶσι ρητίνην εἰς τὸν οἶνον. — Εἰς τὰς διαφόρους συνθηδείας τοῦ λαοῦ ὑπάρχουσι βεβαίως καὶ ἄλλα πολλὰ λειψάνα ἀρχαίου βίου, ἐλάχιστα ὅμως εἰς τὴν λατρίαν τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ὡς ἀναφέρει ὁ Ἐγγεῦς, οἱ Μανῆται μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 10^{ου} αἰῶνος ἐτέλουν ἐπὶ τῶν ὀρειῶν αὐτῶν κρησφυγέταν θυσίας εἰς τὸν Δία καὶ εἰς τὸν Ἄρην.

Ἀνωτέρω ἐμνημονεύσαμεν τὴν διὰ τῆσιν τῆς γλώσσης ὡς ἀσφαλῆ ἀπόδειξιν κατὰ τῆς γνωστῆς θεωρίας τοῦ Φαλμεράϋερ. Ἄλλο δὲ ζήτημα εἶνε, ὅποιον τιὰ σχέσιν ἔχει ἡ νεοελληνικὴ πρὸς τὴν ἀρχαίαν, καὶ πρὸ πάντων μάλιστα ὡς πρὸς τὴν προφορὰν. Μετὰ ζέσεως ὑπερασπίζεται ὁ συγγραφεὺς τὴν λεγομένην προφορὰν τοῦ Ρεῦχλινίου, διατεινόμενος, ὅτι ἡ σημερινὴ εἶνε καὶ ἡ γνησία ἀρχαία. Ἐπιτραπήτω μοι νὰ μὴ ἀναμιχθῶ εἰς τὸ διαφιλονεικούμενον τοῦτο ζήτημα. Ἀφήσωμεν αὐτὸν ν' ἀγωνισθῆ ὑπὲρ τῆς γνώμης του π. χ. κατὰ τοῦ Γουσταύου Μάϋερ, ὅστις ἐν τῷ ζήτηματι τούτῳ ἀντεπεξῆλθε κατ' αὐτοῦ (ἐν τῇ Γενικῇ Ἐφημερίδι τοῦ Μονάχου, παράρτημα τοῦ ἀρ. 354, 22. Δεκεμβρ. 1886), ἄλλως ὅμως ἀπέλασε τὴν αὐτὴν ἡδονὴν ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς ἠσθάνθημεν. Ὁ Ἐγγεῦς ἐπραγματεύθη ἀρτίως τὸ ζήτημα ἐν ἰδιαιτέρῳ συγγράμματι, ὑπὸ τὸν τίτλον: „ἡ προφορὰ τῆς Ἑλληνικῆς.“ Ἐγὼ, μὴ ἀσχοληθεὶς ἐιδικῶς εἰς τὴν κλασικὴν φιλολογίαν, δύναμαι μόνον νὰ εἶπω, ὅτι καὶ εἰς ἐμὲ ἦτο ἀκατανόητος ἡ περίσσεια τῆς φωνῆς ι (ἡ προφορὰ δηλαδὴ τοῦ η, εἰ καὶ οἱ ὡς ι, ἐπομένως, ἐπειδὴ καὶ τὸ υ δὲν διακρίνεται ἀπὸ τοῦ ι, πέντε ι) τοῦτο κα-

Ο ΟΡΦΕΥΣ ΚΑΙ Η ΕΙΡΥΔΙΚΗ.

Είκων τοῦ καθηγ. Wassily Petrowitch Werestchagine.

διστά την γλώσσαν, τρόπον τινά, ακιδωτήν και ὀξεῖαν, ἀνθ' οὗ βεβαίως ἀποζημιούται τὸ οὖς διὰ τῆς συχρῆς ἐπαναλήψεως τοῦ εὐήχου οἱ. Ἐν τῇ προσφορᾷ τῶν συμφώνων ἀκέραιον διετηρήθη τὸ δ και τὸ ς, ὅμοιον πρὸς τὸ ἀγγλικὸν th, ἀλλὰ κλίνον ὀλίγον τι πρὸς τὸ ε' οὕτω δὲ παρήχθη ἐκ τοῦ Θεοδώρου *Waldor* καὶ ἐκ τοῦ Ματθαίου *Marphée*. Δὲν ἐκτείνονται περισσότερο, ἀλλ' ἀφίνω τὴν ὑπόθεσιν εἰς τοὺς εἰδήμονας. Δὲν θέλω ὅμως νὰ παρίδω τὴν ἀκμαίαν ζωικὴν δύναμιν, μεθ' ἧς ἡ νεοελληνικὴ ἀντλεῖ ἐκ τῆς ἀρχαίας ὅ,τι συντελεῖ πρὸς ἰκανοποίησιν τῶν σημερινῶν ἀναγκῶν τῆς. Αὐποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ παραθέσω τὰ σαρηδὸν ἐπερχόμενα εἰς τὸν νοῦν μου παραδείγματα. Εἰς τοῦτο βοηθοῦνται οἱ Ἕλληνας ὑπὸ τῆς συνθετικῆς δυνάμεως τῆς γλώσσης τῶν, ἧς στεροῦνται αἱ Ῥωμαϊκαί, τὴν ὁποίαν ὅμως ἔχει καὶ ἡ ἡμετέρα πρὸς ἰδίαν ἐαυτῆς ἰκανοποίησιν καὶ οὐχὶ πρὸς ἐπαυταίαν. Ἀληθῶς ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ *λεξιχευῶται* καὶ ὀφειλέται ὅλου τοῦ κόσμου ἔπρεπε νὰ λάβωμεν ὡς παράδειγμα τοὺς νέους Ἕλληνας!

Περὶ δὲ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ λαοῦ; Ποῖαν ἐκφέρει περὶ αὐτοῦ κρίσιν ὁ ἡμέτερος μάρτυς; Ἐξετάσωμεν ἐν ἀρχῇ τὸ ζήτημα περὶ τῆς τιμιότητος εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν βίον. Τὰς παρατηρήσεις του συνέλεξε κατὰ μέγα μέρος ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἰθάκῃ, ἐν δὲ τῇ Στερεᾷ καὶ ἐν Ἀθήναις, ὡς ἐρρήθη ἀνωτέρω, διέτριψε μόνον ἐπὶ ὀλίγον χρόνον. Ἐκεῖ πολλὰς συνῆψε σχέσεις πρὸς πεπαιδευμένους, ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο ἐσχισθή πρὸς τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν, ὁ ὁποῖος παραμένει εἰσέτι ἀνεπαφὸς ὑπὸ τοῦ πολιτισμοῦ. Ἐπὶ τῇ βίᾳ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐσχιστήσεν εὐμενεστάτην κρίσιν. Εἰς συγκίνησιν τὸν κινεῖ ἡ ἀγαθότης τοῦ λαοῦ τούτου, ἡ δὲ φιλοξενία, ὡς εἶδομεν ἐν ἀρχῇ, πανταχοῦ τὸν ὑποδέχεται ἀνοικταῖς ἀγκάλαις, καὶ πρὸ πάντων ἐν Ἰθάκῃ: «φιλικῶς με εἶχον ὑποδεχθῆ ἐν Κερκύρα καὶ Κεφαλληνία, ἀλλ' οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦδε προσήλθον εἰς δεξίωσίν μου μετὰ τόσης ἀγάπης καὶ ἀγαθότητος, μεθ' ὅσης ἐν Ἰθάκῃ» ὁλίγας ὥρας μετὰ τὴν ἀπόβασιν ἐγενήθη τὸ θετὸν τέκνον τῆς νήσου, πάντες ἐπροθυμοποιούντο νὰ με ὑπηρετήσωσι καὶ περιεφερόμενη ὡσεὶ ἐπὶ πτερῶν ἐν τῇ ἄλλως ἀβροδιατῷ καὶ ἡσυχῷ ταύτῃ νήσῳ. — «Ὁ ξενόδοχος τοῦ Παρνασσοῦ» θεωρεῖ ἐαυτὸν οὐχὶ μόνον ὡς ἐνοικιαστὴν καὶ τροφοδότην τοῦ ξένου, ἀλλὰ καὶ ὡς θετὸν πατέρα καὶ ὑπεύθυνον κηδεμόνα τοῦ ἀπροστατεύτου ἀλλοδαποῦ. Εἰς τὸν χρηστὸν ἀνθρώπον πρέπει νὰ εἰπῶ καθαρὰ καθαρὰ, ὅτι θέλω καὶ μίαν φοράν νὰ ἐξέλθω μόνος, διότι ἄλλως με ἀκολουθεῖ ὡς πιστὸν κυνᾶριον μὴ τυχὸν καὶ μοι συμβῆ τι ἀπεικταῖον. Δὲν ἐννοῶ δὲ πῶς εἶνε δυνατόν τοιοῦτό τι νὰ συμβῆ ἐν Ἰθάκῃ χωρὶς ὑπερτέρας τινὸς καὶ ἀναποφεύκτου δυνάμεως ἢ μεγάλου ἰδίου πταισματος. «Ὅπου φέροι συστάσεις — πολλαχοῦ δὲ καὶ ἀνευ τούτων — γίνεται δεκτὸς ἐν τῷ οἴκῳ ὡς ξένος, ὅπου δὲ κατέλυσεν ἐν χανίοις ἢ ξενοδοχείοις, πανταχοῦ ἀναιτίως ἐπλήρωσεν ἐλάχιστα. Πάντες εἶνε οἰκεῖοι καὶ ἐμπιστεύονται πρὸς ἀλλήλους καὶ δὲν κλείουσι τὰς θύρας των. Οἱ μεμορφωμένοι, οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἶνε εὐπροσγέροισι καὶ αὐτοὶ εἶνε οἱ ἀσκούντες τὴν φιλοξενίαν. Ἐν Ἀνδριταίνῃ μανθάνει ὁ ἐκεῖ σταθμωσὺν ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, ὅτι ἐφθάσεν εἰς ξένος καὶ ἀμέσως τρέχει ἐφιππος νὸ τὸν προσκαλέσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸν ξενίζει καὶ φροντίζει τὰ δέοντα εἰς τὴν περαιτέρω πορείαν του. Ὁ κύριος οὗτος

(ἔπεται συνέχεια.)

ἐσπαύδασε κυρίως τὰ νομικά, δὲν εἶνε ἐπομένως Καναδὸς ὁ ὁποῖος τῆς Εὐρώπης κτλ.

Ὅπως ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀνωτέρω κρίσεις εἶνε γνωστή τις καὶ ἐν Ἀνατολῇ διαδεδομένη παροιμία, καθ' ἣν ὁ Ἕλληνας ὡς πρὸς τὴν πλεονεκτικὴν πανουργίαν εἶνε ἀνώτερος τοῦ Ἰταλοῦ, τοῦ Ἰουδαίου καὶ τοῦ Ἀρμενίου, οὐχὶ δὲ καλλίτερα εἶνε ἡ κρίσις καὶ πολλῶν νεωτέρων περιηγητῶν. Ἐγὼ αὐτὸς ὑπέστην δυσάρεστά τινα ἐπεισόδια, ὅχι ὅμως ἐν Πελοποννήσῳ, ἧς εἶδον μόνον μικρὸν τι μέρος. Πῶς ἀρὰ γε νὰ ἐξηγήσωμεν αὐτὴν τὴν ἀντίφασιν;

Ὁ ἡμέτερος φιλέλλην δύναται νὰ εἰπῇ καὶ λέγει, ὅτι ὁ εἰσδύων πολιτισμὸς, ἡ ὀλυνὲν ἀξίωσα πληθώρα τῶν ξένων καὶ ἀλλοδαπῶν εἰς χώραν τῶς ἀδιάφορον κατὰ τὰ ἦθη, ὁ μαγικὸς λέβης τῶν μεγάλων πόλεων πανταχοῦ γενεᾷ ἀισχροκέρδειαν, ὑπερτίμησιν καὶ ἀπάτην, καὶ τοῦτο λέγων, πόσον ἔχει δίκαιον! Ἀφήσωμεν τοὺς ἄλλους καὶ παρατηρήσωμεν, ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ, τὴν δοκὸν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ! Συγκρίνωμεν τὰς πόλεις μας πρὸς τὰς πόλεις τοῦ ἐξωτερικοῦ! Μήπως ὀλιγώτερον κενούται τὸ βαλάντιόν μας ἐν αὐταῖς καὶ ὀλιγώτερον ὑψηλαί εἶνε αἱ τιμαί; Παραβαλομένη δὲ καὶ τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τῶν ὄρειων ἡμῶν χωρῶν, ὁποῖα ἦτο πρὶν ἢ ἀνακαλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς πεπολιτισμένης κοινωνίας, πρὸς τὴν κατάστασιν ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀνεκαλύφθησάν πῶς φαίνονται τὰ πράγματα; Ὅποιαν ὄψιν ἔχουσιν ἐν Ἑλβετία, ἀφ' ὅτου ἡ χώρα αὕτη μετεβλήθη εἰς μέγαν ξενώνα; Πρὸς ὄφελος τοῦ Ἑγγελ δυνάμεθα μάλιστα νὰ προσθέσωμεν ὅτι: ἐὰν ὁ χαρακτῆρ τῶν Ἑλλήνων ἦτο δόλιος, δὲν ἔπρεπε ἀρὰ γε νὰ προδοθῆ καὶ ἐκεῖ, ὅπου δὲν ἐπέδρασεν εἰσέτι ἢ ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ διαφθορά; Δυνάμεθα δὲ προσέτι νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα παροιμία χρονολογεῖται ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς δουλείας, ὅτε ἡ λέξις κλέφτης ἦτο ὄνομα τιμῆς παρὰ τοῖς Ἑλλησι, διότι ἦτο ἐπιτετραμμένη καὶ μάλιστα ἐνδοξὸς πᾶσα κλοπὴ καὶ ληστία πρᾶξις κατὰ τῶν σκληρῶν ἐπιδρομῶν.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἠδύνατο νὰ ρηθῆ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ὅτι καὶ οἱ πρόγονοὶ των δὲν ἦσαν εὐκρινεῖς τῆς ἀληθείας φίλοι, ὅτι προκειμένου περὶ χρημάτων δυσκόλως εἶχον τὰς χεῖρας καθαρὰς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι εἰρωνικῶς ἔλεγόν *Graeca fides*.

Οὕτως ἀφίνω ἀμφιρρέπουσαν τὴν πλάστιγγα, κλίνουσαν ὅμως μᾶλλον πρὸς εὐνοϊκωτέραν κρίσιν. Πολυετῆς μόνον, ὄχι τοῦ Ἑγγελ, οὔτε ἡ ἐμῆ, οὔτε ἄλλου τινὸς πείρα δύναται νὰ κρίνῃ ὀριστικῶς περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος. Ἐὰν δὲ τι ὑπάρχῃ εἰσέτι ἀβεβαίον, διὰ τί νὰ μὴ αἰσθανώμεθα τέρψιν, ὅταν μία χρηστὴ καρδία ἀποφαίνεται ἀμέσως καταφατικῶς;

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ κεφαλαίου τῆς τιμιότητος. Ἡ τελευταία αἰτία τῆς παρακμῆς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος δὲν ἦτο ἡ ἠδυπάθεια καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀπορρέουσα ἐκδηλυσίς. Ὅπόσον αὕτη εἰσέδυσεν εἰς τὸν λαὸν ἀγνωσύμην, ἀλλ' οὗτος ἔμεινε βεβαίως ἀγνώτερος, παρ' ὅσον ἡμεῖς νομίζομεν. Κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἐποχὴν ἡ ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἐχαλίνωσεν αὐτὴν ἐν Ἑλλάδι, — καίτοι ἐν Βυζαντίῳ οὐδὲν κατώρθωσε κατὰ τῶν γνωστῶν κακῶν. Ἐκ τῶν παρατηρήσεών του ὁ Ἑγγελ σχηματίζει εὐνοϊκατᾶτην κρίσιν. Πανταχοῦ, εἰς ὅλας τὰς περιπλανήσεις του εὐρίσκει αὐστηρὰν σεμνότητα παρὰ ταῖς γυναῖξιν καὶ ἀγνότητα τῶν ἠθῶν.

ΟΡΦΕΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΔΙΚΗ
ὑπὸ ΣΗΥΡΙΑΖΝΟΣ ΠΑΓΑΝΕΛΗ.

„Καὶ τέλος πάντων σ' ἀπήλασα Εὐρυδική, ὄνειρον τοῦ βίου, καὶ τῶν ἐλπίδων μου προσφιλέστατον ἐντρέφημα, χαρὰ ἐφεξῆς τῶν ἡμερῶν μου, τοῦ γήρατος ἀνακούφισις, τοῦ παρόντος πραγματικότης θελητικῆ καὶ ἀπόλαυσις. Ἄ! Εὐρυδική, τρέμω μήπως, ζηλότυποι τῆς εὐτυχίας μου οἱ θεοὶ τὴν τύχην μου φθονοῦντες, λύσωσιν εἰς ὄνειρον ἀνύπαρκτον τὴν εὐδαιμονίαν μου, καὶ πικρὰ ἢ μνήμη τότε θὰ δηλητηριάζῃ τοῦ ἀφουπνισθέντος τὰς ἡμέρας, καὶ εἶρων μοῖρα θὰ γελά μὲ τῆς ψυχῆς μου τὰς ἐδύνας, τοὺς πόθους τοὺς ψευθέντας τῆς καρδίας μου, τῶν ἐλπίδων καὶ τῶν θελητικῶν μου προσδοκιῶν τὸ πλήρες ναυάγιον. Ἄ! Εὐρυδική, εἶσαι σὺ τὴν ὁποίαν θλίβω εἰς τὸ στηθὸς μου, εἶναι σὰ τὰ χεῖλη, αἱ ἀφρόπλαστοι παρεαί, τὸ μέτωπον, ἡ κόμη ἢ πλουσία ἢ μεθύουσα; Ἄ! Εὐρυδική, τῆς ζωῆς μου ἤδη σύντροφε, δὲν εἶσαι ὄνειρον, οὔτε σκιά ἀπατηλῆ ἢ οἱ θεοὶ κατέπεμφαν σαρκάζοντες τὴν πλάνην μου, ὅπότεν, ἐρημος τῆς φίλης καὶ σύζυγου του θὰ ἔμεινε ὁ δύστηνος Ὀρφεύς, καὶ χήρος Εὐρυδικῆς, θὰ ἦτο χήρος καὶ τῆς λύρας του. Εἰς τὴν πρῶραν τῆς Ἀργούς καθήμενος, τὴν ἐμπνευσὶν τῆς μουσικῆς αἰτῶν, ποσάκις ἀνέκρουσα τὴν λύραν μου εἰς τὴν μνήμην σου, Εὐρυδικῆ φίλη προσφιλῆ. Γοργῶς ἠύλακον τὸν Πόντον ἢ τρέπις. Μὲ στιβαρὰν τὴν χεῖρα ὁ ἀναξ' Ἰάσων ἴθυνε τὸ σκάφος, καὶ ἀνυπόμονος ὁ Ἡρακλῆς τὴν κόπην εἴλκυε πτερῶν μετὰ τοῦ ἰστίου τὴν Ἀργώ. Μὲ ὄμμα δὲ οἱ Ἀργοναῦται ἀνεζήτουν τὴν ἀκτὴν τῆς Κολχίδος, καὶ εἰς τὰς πτέρυγας ὄνειρων φαιδρῶν ἱπτάμενοι, ἐσκύλευον τὸν Αἰήτην τὸ χρυσομάλλον δέρας, καὶ ἤδη τὰ πρυμνήσια λύνοντες ἔφευγον, παλινσοτοῦντες, τὴν ἄξενον γῆν. Τὸ κύμα ἐπληρσε τὴν τρόπιν, ἢ τρέπις ἐσχίζε τὸ κύμα. Τὴν λύραν μου ἀρπάξω, καὶ τῆς Εὐρυδικῆς μου τὸ κάλλος τὸ σεμνόν, τὴν πίστιν καὶ τὸν ἔρωτα ἀνέμελψα. Τὰ ξύλα τῆς Ἀργούς τρίξουσι, καὶ ἄνοιον κατέπεσαν αἱ χεῖρες καὶ οἱ μῦς τοῦ Ἡρακλέους. Ἐμπληκτοὶ οἱ Ἀργοναῦται πίπτουσι γονυπετεῖς! Σιγῶσι καὶ οἱ ἀνεμοὶ αὐτοί, καὶ μόνον αἶρα χαλαρὰ θωπεύει τὸ ἰστίον καὶ στένει λιγυρῶς, παρὰ τὴν λύραν καὶ τοὺς φθόγγους τῆς. Τὰ κήτη τῆς θαλάσσης ἐξέρχονται μετὰ σπουδῆς, τὴν λύραν τοῦ Ὀρφέως ν' ἀκούσωσι, τὰ ὄρνεα καθίπτανται κ' ἠρέμα ἐπικαθῆνται πρὸς τὰ καρχήσια καὶ τοὺς ἰστούς, καὶ ἀπὸ τῆς γείτονος ξηρᾶς ὄρμωσι τὰ θηρία ὑπὸ τῆς μουσικῆς ἐλκόμενα. Ἄ! Εὐρυδική, τοῦ βίου καὶ τῶν τέρψεών μου σύντροφε. Τῶνομά σου τὸ γλυκὺ, ἢ μνήμη σου ἢ ποθητὴ καὶ προσφιλῆς διηθῆνε τὴν χεῖρά μου. Τὸ ὄνομά σου ὕμνον, ὕμνων τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἔρωτος τὸ θελήγητρον. Ἄ! σ' ἀπολαμβάνω τέλος, λησιμονῶν τὰς ἀγωνίας, τὴν μακρὰν μου περιπλάνησιν, τοὺς φόβους μὴ σὲ χάσω, καὶ εὐτυχῆς προσπίπτω εἰς τοὺς πόδας σου, τὰ χεῖλη καὶ τὴν κόμην σου φιλῶ, ἔξ ἔρωτος μεθύων, καὶ τοὺς θεοὺς εὐχαριστῶ χωρὶς νὰ τοὺς ζηλεύω, θεὸς ἐγὼ καὶ εὐτυχῆς, τῆς Εὐρυδικῆς ἐραστῆς καὶ σύζυγος.“

Οὕτως ἐλάλει ὁ Ὀρφεύς ὁ τοῦ Οὐάργου, τῆς Θράκης ἀνακτος υἱός, τὴν σύζυγόν του Εὐρυδικὴν θλίβων εἰς τὸ στηθὸς του. Χθὲς μόλις τῆς Εὐρυδικῆς ἀπεκλήθη σύζυγος, πρόσφατος εἶν' ἡ εὐτυχία του, καὶ τ' ἄρωμα τοῦ ἔρωτος ποθεῖ ὀλόκληρον καὶ ἀκμαῖον ν' ἀναπνεύσῃ, πρὶν ἢ καὶ ἐπ'

ἐλάχιστον ἐξατμισθῆ. Εἰς ῥόδων στρώμα κατακείμενοι μεθύουσιν εἰς φιλήματα οἱ σύζυγοι. Εἰς λόγους καὶ θωπείας λύεται ἡ χεῖρ τῆς Εὐρυδικῆς καὶ ἡ γλώσσα, καὶ ἀπληστα, τὰ χεῖλη τῆς τὰ δροσερά, ζητοῦσι τὸν Ὀρφέα. Εὐδαιμονίας καὶ θανάτου στεναγμὸς ἐσπάται ἐνταυτῷ τοῦ στόματος τῆς Εὐρυδικῆς. Δολία ἐχιδνα, ὑπὸ τὰ πέταλα τῶν ῥόδων ἐρπουσα, δάκνει τὴν Εὐρυδικὴν, τὸ δηλητήριον μινγύουσα πρὸς τὴν διττὴν τοῦ μέλιτος πηγὴν, τὴν πορφυρὰν καὶ λάλον. Κραυγὴν ὀξεῖαν βάλλουσα πίπτει ὄχρᾳ ἢ Εὐρυδικῆ θανάτου σκότος ἐκάλυψε τὸ ὄμμα τῆς, ἢ γλώσσά τῆς φέλλιζει, καὶ δρόσος παγερά, ἀπὸ τὸ πρόσωπόν τῆς τὸ νεκροφανὲς σταλάζει εἰς τὰς κάλυκας καὶ εἰς τὰ πέταλα τῶν ῥόδων τῶν ἀπατηλῶν! Ὀρφεῦ! ἀγαπητέ μου φίλε, ὃν μόλις χθὲς μοι ἔδωκαν ὡς σύζυγόν μου οἱ θεοί, Ὀρφεῦ μου, θνήσκω ὀφίδηκτος, βοᾷ ἢ Εὐρυδικῆ. Τῆς εὐτυχῆς ζωῆς μου, ζηλότυποι θεοὶ καὶ ἀνοικτεῖρμονες συντρέβουσι τὸ γόητρον. Θὰ σ' ἀπωλέσω ἔσασί, κ' εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Πλούτωνος, κερχωρισμένη ἀπὸ σοῦ, ἐρημος θὰ πλανώμαι τὸν ἦλιον ποθοῦσα, καὶ τοῦ Ὀρφέως μου τὸ ζωογόνον θώπευμα. Ἡ μοῖρα ἢ ἀσυμπαθὴς δὲν με ἀφήκε νὰ χαρῶ τῆς πλήρους εὐτυχίας μου, καὶ τοῦ δεσμοῦ μου μετὰ σοῦ τὸ θελήγητρον. Ἄφες, ὦ! ἀφες κατὰ τὸ ἐλάχιστον τοῦ ἐπι βίου μου διάστημα, νὰ ἐντρυφήσω εἰς τὴν θεάν σου, καὶ τοῦ προσώπου σου τὴν ἔκφρασιν ὡς ἔστατον καὶ προσφιλεῖς νὰ φέρω μετ' ἐμοῦ ἐφύδιον εἰς τοῦ Χάρωνος τὸ θλιβερόν ἀκάτιον. Σὲ ἐπανεῖδον πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν κλινοστοῦντα ἐκ μακροῦ κ' ἐπικινδύνου πλοῦ. Ὁ πόθος μου εἶχε νικήσει τὴν αἰδῶ, καὶ ἔκφρων ὄρμησα πρὸς σὲ τρέμουσα μήπως σὲ χάσω πάλιν. Ἀπαίσιοι συλλογισμοὶ ἐσπάρασσον τὸ πνεῦμά μου. Νεκρὸν σὲ ἐβλεπον συρόμενον εἰς τοὺς δρυμούς, καὶ θῦμα τῶν θηρίων τῶν ὄρνων καὶ τῶν ἐρπετῶν. Τὴν θάλασσαν σ' ἐφανταζόμην ἄλλοτε ὀργόνοντα. Δεινὸς ἐνσκήπτει ὁ τυφὸν, καὶ τὸν Ὀρφέα χάνω. Ἄ! τοῦ Πόντου ἢ ἄλμῃ ἢ πικρὰ οὔτε νὰ φθάσῃ ἠδύνατο τῶν σκέψεών μου τὴν πικρίαν καὶ ὀξύτητα. Νεκρὸν σὲ ἐβλεπον φερόμενον ἐπὶ τοῦ κύματος, καὶ ἄταφον τὸ σῶμά σου θραυόμενον εἰς τὴν ἀκτὴν, καὶ τὴν σκιάν σου στενοῦσαν μακρὰν τῶν Ἥλυσιων εἰς τόπους σκοτεινοῦς. Καὶ σ' ἐπανεῦρον τέλος, καὶ σ' ἀπεκάλεσα ἐμόν, ἵνα σὲ χάσω αἰφνης, τοῦ Ἄδου κάτοικος ἐγὼ, τῆς γῆς ἐσὺ καὶ σύζυγος ἐτέρας γυναικός, τῆς Εὐρυδικῆς ἐφεξῆς ἀμνήμων. Ὡ! σπαραγμὸς πικρότερος τοῦ δρόμου εἰς ὃν ὁ θάνατος με ἔρριψεν. Ὀρφεῦ μου! σύζυγε καὶ φίλε μου, ὁ θάνατος με ἤρπασεν ἐν μέσῳ τῶν ὄνειρων καὶ τῆς εὐτυχίας μου. Ὀρφεῦ μου θνήσκω καὶ θνήσκουσα οὐδὲ τὰ χεῖλη μου νὰ σοὶ προτείνω δύναμαι. ἰος καὶ θάνατος ἐμόλυνε τῆς μέθης καὶ τοῦ ἔρωτος τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν. Ἐλθε ἔδω, τὴν χεῖρα θέσον ἐπὶ τῆς ἐμῆς. Τὴν ἀτυχῆ σου σύζυγον ἰδέ. Ὀρφεῦ μου θνήσκω ἐλλείπει ἢ ζωὴ, θανάτου πάγος ἐνάρκωσε τὰ μέλη μου, καὶ ἀπέσβεσε τῶν ὀφθαλμῶν μου τὴν ἀκμήν. Ὡ! εὐτυχία μόνῃ ἐν τῇ τελευτῇ ἰδοῦ τὴν χεῖρά σου θωπεῖω. Τὸν ἔσχατον δέξαι παλμὸν καρδίας ἀγαπώσης σε. Νεκρὰ εἶναι τὰ μέλη μου ἀλλ' ἢ καρδία ἐτι ζῆ. Ὁ ἔρωσ τὴν ζωογονεῖ, καὶ ἢ εἰκὼν σου, εἰς ἣν, ὡς εἰς θεότητα, ἐντός μου ἠγεῖρα βωμόν. Ὀρφεῦ μου φίλε θνήσκω μὴ παῦσε νὰ με ἀγαπᾷς κ' ὑπὸ τὴν γῆν νεκρὰ αἰσθάνομαι

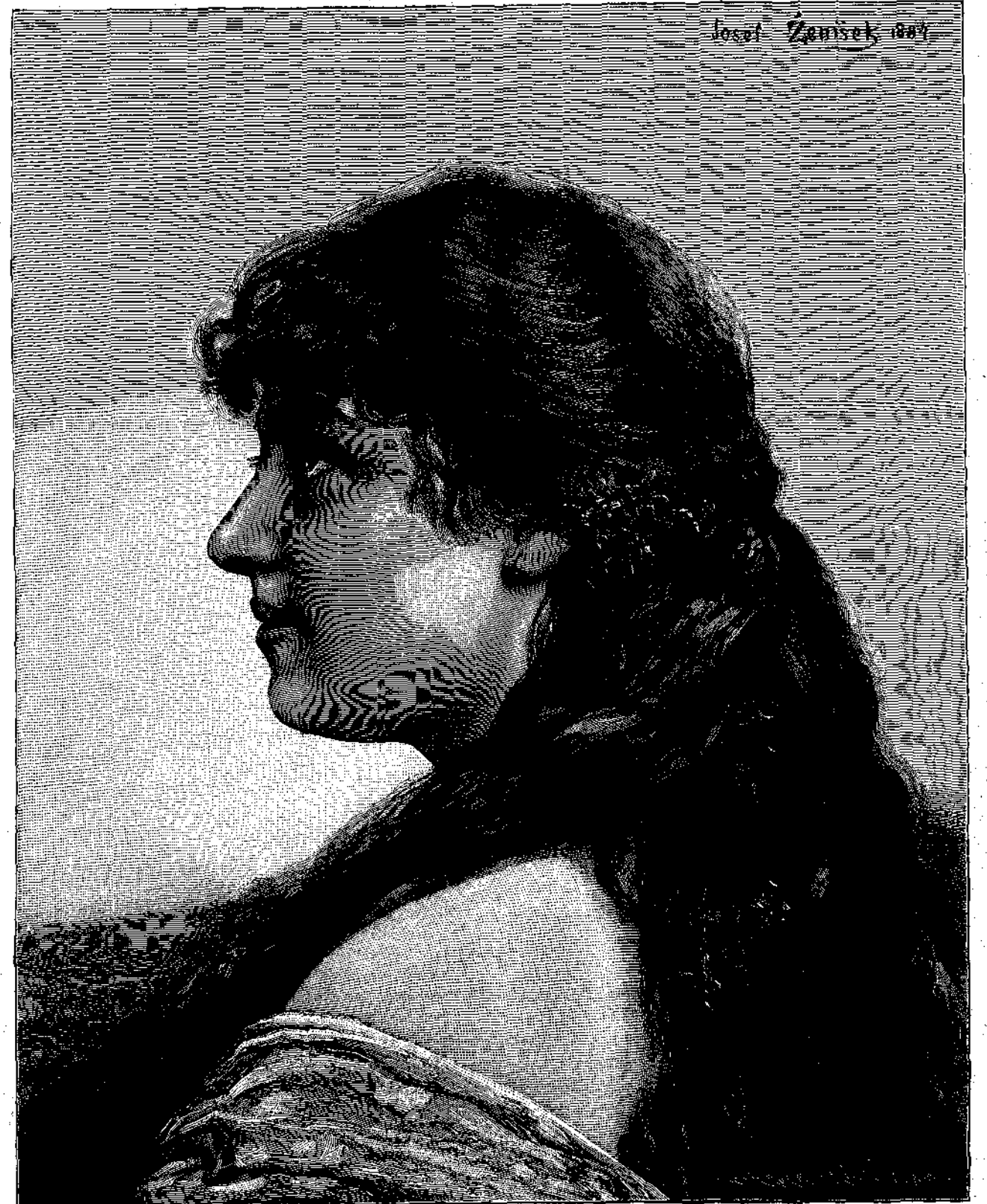
ὄτι καὶ πάλιν θ' ἀποθάνω, τὸν ἔρωτα σου χάνουσα
θανάτου δνεира ἐκύκλωσαν τὸ πνεῦμά μου Ὀρφεὺς
τὴν Εὐρυδίκτην ἐνθυμοῦ, καὶ δέχθητι τοῦ ἔρωτος τὸν ὕστα-
τον καὶ ἀμέριστον καλμὸν

Ἠλλοιωμένη, πελιδνή, νεκρὰ κατακείται εἰς βόδιον
στρωμνὴν ἢ Εὐρυδίκτη, νόμφη φαιδρὰ τῆς χθῆς, θανάτου
δύμα σήμερον. Εἶναι τὸ βόδιον ἢ εἰκὼν τῆς εἰμαρμένης καὶ
τοῦ τέλους τῆς τοῦ θλιβεροῦ. Εὐδοκίον χθῆς καὶ δροσερόν,
ἐξηνθημένον, μαρανθὲν συντετριμμένον κείται σήμερον ὑπὸ
τὰς χεῖρας τῆς νεκρᾶς. Ἡμπαράφρων, κραυγὴν κατάρας
βάλλει ὁ Ὀρφεύς, εἰς τὴν πρὸ αὐτοῦ εἰκόνα ἀπιστῶν, τὴν
Εὐρυδίκτην κρᾶζων, τὴν Εὐρυδίκτην ἦτις, νεκρὸν ἀφέσσα πτώμα,
βαδίζει πρὸς τὸν Ἄδην. Εἶναι ἀπάτη, βοᾷ φρενήρης ὁ Ὀρ-
φεύς, καὶ βίπτεται καλῶν τὴν προσφιλεῖν νεκρῶν. Τίς ὅμως
ἐπανήλθεν ἀπὸ τὸν δρόμον τὸν πικρὸν; Τίς, τοῦ Ἄδου δια-
βάς τὸν φοβερόν οὐδὸν, ὑπέστρεψεν ὀπίσω; Εἶναι κωφὸς ὁ
Χάρων! Ἐκ τῆς ἀντίπεραν ἀκτῆς οὐδεὶς ἐπαραϊώθη πρὸς
τὴν χεῖραν τῆς ζωῆς, οὐδεὶς ἐπλευσε δις ἐπὶ τὴν λίμνην
τὴν πικρῶν. Ἐφάπαξ ἐγεννήθη τις, καὶ θνήσκων ἀπαξ, τὸ
πρῶτον τότε καὶ τὸ ὕστατον διέρχεται τὴν λίμνην. Τὸ
σῶμα τὸ ψυχρὸν εἰς τὴν θερμὴν ἀγκάλην θλίβει φρενήρης
ὁ Ὀρφεύς. Ὀργή, μανία, ἔρωτος πάθος φοβερόν, στοργὴ
τραυματισθεῖσα σαλεύουσι τὸν νοῦν του. — Θεοί! κραυγάζει
ἐξαλλος, τὴν Εὐρυδίκτην θέλω, τὴν Εὐρυδίκτην μου ζητῶ,
καὶ τῆς Στυγὸς ἐπόμενον τὰ ὕδατα νὰ τὴν ἀνεύρω παντα-
χοῦ, τὸν Ἄδην διατρέχων, τὰ Ἡλύσια, τὸν Τάρταρον, ἐάν
τὸ κάλλος καὶ ἡ ἀρετὴ; νὰ οἰκίσῃ δύναται ποτὲ τοῦ σκό-
τους τὰ βασίλεια. Πρὸς τί νὰ ζῶ χωρὶς τῆς γυναικὸς ἧς
ἐνεκα ἠγάπησα καὶ τὴν ζῶν. Νεκρὸς θὰ εἶμαι, ζῶν ἀνευ
αὐτῆς, καὶ ζῶν νεκρὸς μαζὶ τῆς. ὦ! ἀεὶ τὴν εὐρὼ πάλιν!
. Ἡ μὰ τοὺς θεοὺς τὸν βίον ἀπαρνοῦμαι, καὶ αὐτό-
χειρ θνήσκω, τὴν Εὐρυδίκτην μου ζητῶν, εἰς τοῦ Ἄδου τὰ
βασίλεια, νεκρὸς εὐδαίμων τὸν ἥλιον ἀπαρνηθεὶς, τὸν Ὀλυμ-
πόν μου ἀνευρὼν τῆς Εὐρυδίκτης μου ἐγγύς. Ἀπαρμύθητος
ὁ Ὀρφεύς, παράφορος ἀσπάζεται τὰ χεῖλη τῆς νεκρᾶς. Εἰς
δηλητῆριον ὄξυ μετέβαλε τὸ αἷμά του τὸ ἄλγος, καὶ τῆς
ἐχθρῆς ὁ ἴος οὐδὲν ἰσχύει κατ' αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ἀσπάζε-
ται τὰ χεῖλη τῆς, καὶ πάλιν ἐπιστρέφει ἀπόρροτος θεάματος
πενθίμου. Ὀδύνης λαχὰ πληροῦσι τὸν αἰθέρα. Τὴν Εὐρυ-
δίκτην κλαίει ὁ Ὀρφεύς. Συνέτριψεν ὁ θάνατος τὴν λύραν
του, συντρίψας τὴν καρδίαν του. Ἐσίγησεν ὁ ποιητής! Τὰς
νύκτας μόνον ὅταν ὁ βορρᾶς ταράσσει τοὺς δρυμούς, καὶ
ὁ κεραυνὸς πτοῖ τὸς θήρας τῶν δασῶν, στῆνοι πενθίμου
μουσικῆς ἠχοῦσιν αἴφνης ἀπὸ τοῦ βάρους τῶν δασῶν. Εἶναι
ὁ πλάνης ποιητής, τὸ φάντασμα τὸ προσφιλεὲς διώκων, τοὺς
πόνους τῆς ψυχῆς του ἐξηγῶν. „Τὴν Εὐρυδίκτην μου ζητῶ,
οἰκτεῖρατε τὴν τύχην μου θεοί! Τὴν Εὐρυδίκτην μου ζητῶ,
θνητοὶ θρηνησατε τὴν μοῖραν μου. Τὴν Εὐρυδίκτην κρᾶζω“,
ἠχεῖ ἀδιαλείπτως ὁ Ὀρφεύς. Βοῆ ἀνέμου καὶ ὀδύνης στο-
ναχῆ, τῆς φύσεως καὶ τῆς καρδίας στεναγμῶς, ταράσσει τὸ
κενόν. Εἰς χεῖρας μακρυνᾶς ἐκπνέει ὁ βορρᾶς, τὸ ἄλγος
τοῦ Ὀρφέως καὶ τῆς Εὐρυδίκτης φέρων τὸ ὄνομα

Τὴν λύραν ἔχων ἐν χερσὶν ὄρμα ἀπὸ τῆς Θράκης ὁ
Ὀρφεύς, τοῦ ὄρκου τηρητής, καὶ διαβαίνων ὄρη, θάλασσαν
καὶ τοὺς δρυμούς, εἰσέρχεται εἰς τὴν Λακωνικὴν. Ἐλαῖς
του εἶν' ἡ λύρα του, καὶ ὄπλον μόνον καὶ ἀσπίς κατὰ τοῦ

πλήθους τῶν ἐχθρῶν. Ὅταν τὰς νύκτας ἀγρία ὄρμῳσι τὰ
θηρία, τὰς τρώγλας τῶν ἀφίνοντα, καὶ τὴν τροφὴν ζητοῦντα,
ὁ πλάνης ποιητής, καὶ μουσουργὸς θεσπέσιος, κατῆκοπος καὶ
νῆστις κλίνει εἰς ἀνάπαισιν τὴν κεφαλὴν. Τὸ ἀπνηὲς θη-
ρίον, τῆς πείνης θύμα, καὶ τὸ ἐνστικτον τοῦ αἵματος ἀκο-
λουθοῦν, ὄρμα νὰ τὸν σπαράξῃ τότε. Τὴν χεῖρα εἰς τὴν
λύραν φέρει ἀμέσως ὁ Ὀρφεύς. Θεοί! ὅποια μελωδία ἀκούε-
ται, καὶ ποῖα αἴφνης ἀλλαγὴ ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἄλογον καὶ
αἰμοδιψῆ τοῦ δάσους κάτοικον! Τὴν κέρκον κλίνει πρὸς
τὴν γῆν ὁ λέων, τὴν χεῖτην ἐταπεινώσει, καὶ ἡρεμος καὶ
τιθασσός, ὑπὸ τὸ κράτος γοητείας μαγικῆς, τοὺς πόδας λεί-
χει τοῦ ἀνδρός καὶ ἡσυχος ἀπλοῦται κατὰ γῆς, τὴν μουσι-
κὴν ἀκούων. Ἀθροῖοι σπεύδουσιν ἐκ τῶν ὄπῶν τῆς γῆς οἱ
ὄφεις, καὶ κύκλωθεν τοῦ ἀοιδοῦ ὑφούονται ἐπὶ τῶν ἀκρῶν
τῶν σπειρῶν. Τὴν γλῶσσαν τὴν φαρμακερὰν συνέστειλαν
τοῦ στόματος ἐντός, καὶ τ' ὄμμα τὸ σπινθηροβόλον, χαῖνον
ἀπέβη, οἶονεὶ ἐκλιπαροῦν τὸν θεῖον μουσουργόν. Κυλίονται
τὰ λοβόλα ἐρπετά, ἀνίκανα νὰ βλάψωσι, καὶ τιθασσὰ τὰ
ἀγρια θηρία ἐξίστανται καὶ τρέμουσι, τὴν μουσικὴν ἀκού-
οντα, καὶ τὸν θεὸν προσβλέποντα τὸν περὶ ἐαυτοῦ σκοπι-
ζοντα τὴν θεῖαν μουσικὴν καὶ τὰς μολπὰς. Οὕτω διήλθε
τὴν μακρὰν καὶ ἐπίπονον ὁδὸν ἀπὸ τῆς Θράκης ἄχρι τῆς
Λακωνικῆς, Ὀρφεύς ὁ θεῖος ποιητής καὶ ἀοιδός. Εἰς τὴν
ἐσχάτην ἀκρὰν τῆς Λακωνικῆς, ἐνθα ὄξυ καὶ χθαμαλὸν προ-
βάλλει ἀκρωτήριον, ὑπάρχει χάσμα φοβερόν, τοῦ Ἄδου πύλη,
δι' ἧς ὁ τολμητής ἀοιδὸς σκοπεῖ, τὸν ὄρκον του τηρῶν,
εἰς τῶν νερέτρων νὰ καταφθάσῃ τὰ βασίλεια. Ἀπροσκεπῆ
τὰ κύματα κτυποῦν μετὰ μανίας τοὺς βράχους τοῦ Ταινά-
ρου, καὶ σείεται ἡ γῆ, καὶ ἡ πέριξ φύσις στένει, καὶ κρότοι
ὑποχθόνιοι ἀκούονται μετὰ βοῆς πτοοῦντες τὰ θηρία, τρε-
πόμενα μακρὰν. Ἐκεῖ ἐξηνητημένος φθάνει ὁ Ὀρφεύς·
προσεύχεται εἰς τοὺς θεοὺς, καὶ αἱματηρὰν λευκοῦ κριοῦ θυ-
σίαν προσφέρει πρὸς τὸν Πλούτωνα, τὸν ἀνακτα τὸν φοβε-
ρόν, τοῦ φοβεροῦ Ταρτάρου. Τὴν φλόγα τοῦ βωμοῦ, ἀγρίως
πνέων ὁ βορρᾶς, καὶ κύματα πελώρια ὄγκων, σβεννύει πρὶν
εἶτι λάμψιν ἀναδώσῃ, ἱκανὴν τοῦ θύματος νὰ καταφάγῃ τὰ
ἐντόσθια. Τῆς λύρας δράττεται ὁ Ὀρφεύς. Θεοί! ἐσίγησαν
ἐν ἀκαρεῖ οἱ ἀνεμοὶ, κατέπαυσαν τὰ κύματα, καὶ λειοτάτη
θάλασσα γλαυκὴ προσφάει μύλις ἐλαφρῶς τὸν ἀπορρωγὰ
βράχον. Ἰκέτης παρὰ τὸν βωμὸν δεόμενος προσπίπτει τότε
ὁ Ὀρφεύς καὶ εὐχεται. Αἰσίους ἀναγγέλλουσι τοὺς οἰωνοὺς
οἱ μάντις, καὶ μεθ' ὄρμης ἀναπηδήσας ὁ Ὀρφεύς ἐλαύνει
πρὸς τὴν φοβερὰν ὄπην, τὴν σκοτεινὴν καὶ πνιγερὰν, δι' ἧς
νὰ φθάσῃ θέλει τοῦ Ἄδου τὰ βασίλεια, τὴν φίλην σύζυγον,
τὴν Εὐρυδίκτην του ζητῶν. Ἐντός τοῦ σκότους χάνεται
μετὰ μικρὸν ὁ θαρραλέος πλὴν θρασυτάτος θνητός. Εἰς τὸν
φρικώδη δρόμον του, τὸν ἀγνωστον κ' ἐπώδιον, πιστὴν καὶ
ἐλπίδα ἔχει εἰς τὸν ἔρωτα. Εἰς αὐτὸν πιστεύει, καὶ αὐτοῦ
τὴν ἀρωγὴν ἐζητήσῃ, εἰς τοὺς θεοὺς, τοὺς ὑπὸ χθόνα θύ-
σας! Ὁ ἔρωτος τῆς συζύγου καὶ ἡ λύρα του! Ἴδού τὰ ὄπλα
δι' ὧν τὸν Τάρταρον θὰ κάμψῃ καὶ τῆς εἰμαρμένης τὴν
ἀμετάτρεπτον βουλήν.

ὦ! ἔρωτος, δύναμις ἀνίκητος, ἐκράτυνας τὸν ἀσθενῆ
θνητόν, προπέτην περιφρονητὴν τοῦ Ἄδου καὶ τοῦ Πλούτω-
νος ἀνέδειξας τὸν ἀσθενῆ, τοὺς πόδας του ἐπέτρωςας, τὸ
θάρος του ἐξήρας. Σὺ ἔρωτος, σὺ τὸν ἀσθενῆ ἀπέδειξας πα-
ράτολμον, καὶ τὸν λαγώφυγον θνητόν, μᾶλλον τοῦ λείοντος
ἀκἀδεκτον καὶ τολμηρόν. Βαδίζων ἐν τῷ σκότει πάντοτε,

ΠΟΘΟΣ.

Εἰκὼν ὑπὸ Ἰωσήφ Zeisek.

τὴν ὄχθην λίμνης θλιβερᾶς προσβλέπει αἴφνης ὁ Ὀρφεύς. Πρὸ πόσου χρόνου ἐγκατέλιπε τῆς γῆς τὸ φῶς, ἀδυνατεῖ νὰ εἰπῇ ὁ ἐν τῷ σκότει πλανηθεὶς, καὶ ἀγνοῶν ποσάκις ἐκτοτε ἢ ροδοδάκτυλος Ἥως τὰ ῥόδα τῆς ἐσκόρπισε, καὶ τὰ χρυσᾶ τῆς κύματα πρὸς τὴν ἀνατολήν, καὶ ποσάκις, τὸ ἄρμα τοῦ Φαέθοντος, ἀφοῦ διέτρεξε τὸν μέγαν Οὐρανόν, εἰς τὸν εὐρὸν κατεβυθίσθη Πόντον. Εἰς νύκτα διαρκῆ καὶ ἀναστρον, εἰς ἔρεβος ζοφῶδες καὶ φρικτὸν ἐφέρετο ὁ πλάνης ἀοιδός, τὸν ἔρωτά του ἔχων στήριγμα, τὴν Εὐρυδίην του παραμυθίαν καὶ χαρᾶν. Ἀκάτιον μικρὸν, ἀκάθαρτον, διερωγός, πενθίμου ὕψους καὶ ἀπαισίον προσρηραγμένον εἴρηται πρὸς τὴν ἀκτὴν. Γέρον λευκότριξ καὶ λιπόσαρκος, μὲ κοιλούς ὀφθαλμούς καὶ παρειάς, φρικτός, ὀργίλος, ἀπηνής ἐπὶ τῆς κώπης στηριζόμενος καὶ κεκυφώς εἰς τὴν ἄκραν κάθηται τοῦ ἀκατίου τοῦ θλιβεροῦ. Εἶναι ὁ Χάρων, ὁ ἀκαρδὸς καὶ ἀδυσώπητος πορθμεύς. Ἀπὸ τοῦ κάτω μέρους τοῦ γυμνοῦ κρανίου του πυκνὴ φύεται κατάλευκος ἡ κόμη, καὶ πώγων οὐλος καὶ λευκὸς ὄρμαξ, χεμάρου δίκην, ἀπὸ τὰς ὀστεώδεις γνάθους του, καὶ ἀτακτος κατέκλυσε τὸ στήθος του. Τὸ ὑπόσθρον ἀκάτιον καὶ τὸν φρουρὸν προσβλέπει ἀπτόητως ὁ Ὀρφεύς. Αὐτὸς νὰ φοβηθῇ, Ἀργούς τῆς ταχυπόρου ναύτης; Βαβαί, ὅποια ἀλλαγὴ! Τὸ πλοῖον, τὸν Ἰάσονα, τὸν Ἡρακλῆ, τοὺς φίλους Ἀργοναύτας καὶ τὴν Ἀργῶ ἐνακαλεῖ ὁ ἀοιδός, τοῦ Χάρωνος προσβλέπων τὸ πορθμεῖον, τὸ περίεχτος, καὶ τὴν γαλήνην τὴν νεκρᾶν, τὴν κένθιμον τοῦ τόπου σιωπὴν τὴν πλήρη ἐρημίαν. Τὰ κύματα τὰ οὐδαλέα ἀναμνησκονται ὅτε ἀπόβως διέσχισεν αὐτὰ, προσβλέπων ἤδη τὴν θάλασσαν τὴν θλιβεράν, τὴν σηπομένην καὶ ἀκίνητον. Ζωὴ ἐκεῖ καὶ κίνησις, ὁ θάνατος ἐδῶ καὶ ἡρεμία, πενθίμως λέγει ὁ Ὀρφεύς. „Τί θέλεις σὺ τίς εἶσε;“ ἀγρίως ἀνακράζει ὁ πορθμεύς, πρὸς τὸν Ὀρφέα βλέπων ἐκπληκτος, καὶ ἀπορῶν πῶς ἄνθρωπος ἐν σώματι καὶ οὐχὶ σκιά, κατήλθε τὸν Χάρωνα ζητῶν καὶ τῆς ἀντίπεραν νὰ φθάσῃ τὴν ἀκτὴν! Τὴν λύραν ἀνακρούει ὁ Ὀρφεύς, τοῦ ἔρωτός του φάλλον τὴν χαρὰν καὶ τὰ δεινά, τὴν Εὐρυδίην του ζητῶν. Τοῦ Χάρωνος ἐκ τῶν χειρῶν ἐξέφυγεν ἡ κώπη! Εἰς τοῦ ἔρωτος τὸ ὄνομα συνεταράχθη ὁ πορθμεύς, ἐκάμφθη, καὶ δάκρυα, τὰ πρῶτα καὶ τὰ ἔσχατα, ὑγραίνουσι τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἀπαισίου καὶ ἀκάμπτου γέροντος. Ὡ! ἔρωτος δύναμις ἀνίκητος! ἐνίκησας τὸν Χάρωνα, τὸν Χάρωνα ἐδάμασας, καὶ μαλακὴν τὴν λιθίνην καὶ παγερὰν κατέστησας καρδίαν του. Ὡ ἔρωτος! θεοτῆς ἀκατάληπτος, λαίνουσα σὺ μόνη τὰ τραύματα τῶν καρδιῶν Τοὺς ἀθανάτους ἔρωτος σὺ νικάς, καὶ τοὺς θνητοὺς ἐπίσης, τὸ κράτος σου ἐκτείνων εἰς τὸν Ὀλυμπον, τὴν γῆν καὶ εἰς τὸν Τάρταρον αὐτόν. Εἰς τὸ ἀκάτιον ταχὺς πηδᾷ, καὶ τὴν ἀντίπεραν ἀκτὴν δεικνύει, φάλλον πάντοτε, ὁ θεὸς ἀοιδός. Ἀνίκανος ν' ἀντίστη ὁ Χάρων, τῆς ἀρμονίας δοῦλος, μεριζόμενος καὶ συμπαθῶν τὸ πάθος τοῦ Ὀρφέως, πλήσσει διὰ τῆς κώπης τὴν ἀκτὴν. Σαλεύει τὸ ἀκάτιον, τὴν λίμνην ρυτιδοῖ ἐλαφρῶς καὶ τὸν Ὀρφέα ἐμψυχον καὶ ἐνώματον διαπορθμεύει, ἀγευστον τοῦ ὕδατος τῆς Λήθης, εἰς τὴν ἐτέραν ὄχθην. Ἰστάτας χώνει ἀρμονίας ἡ λύρα τοῦ Ὀρφέως. Τὴν μουσικὴν ἀντὶ τοῦ ὀβολοῦ προσφέρει ὁ Ὀρφεύς τῷ Χάρωνι, καὶ τρέχει, τοὺς λευμῶνας τοὺς ἀσφοδελοὺς διαπερῶν ἐν τάχει. Ἐνθους καὶ ἐκπληκτος ἀπέμεινεν ὀπίσω ὁ τοῦ πορθμείου ἀδυσώπητος προρεύς. Τὴν μουσικὴν ν' ἀκούσῃ ἐπιζητεῖ τὸ ὄς του, εἰς ἀρμονίας θέλει νὰ κατανοῇ ἢ ἀτεγκτος καρδίαν του! Ὡ! θεῖα δύναμις! ὦ! κάλλος ἀπαράμιλλον καὶ γόητρον τῆς μουσικῆς. Τὸν Χάρωνα ὑπέταξας,

καὶ εἰς δάκρυα μετὰ τοῦ ἔρωτος ἀνέλυσας τὴν αὐχμηράν, τὴν ἄφωτον καὶ στυγεράν τοῦ στήθους του ἐρημίαν

Τοῦ Ἄδου τὴν χαλκότευκτον διέβη ἡδὴ πύλην ὁ Ὀρφεύς. Πυκναὶ ἀβροῖζονται αἱ σκιά περὶ αὐτοῦ, ἐμψόβως βλέπουσαι πρὸς τὸν θεόν, τὸν ἀνατρέφοντα τῆς φύσεως τοὺς νόμους, τοῦ Ἄδου τῶν πυλῶν τὸν βιαστήν. Τὸν Μίνω, τὸν Ῥαδάμανθυν, τὸν Αἰακῶ, τοῦ Ἄδου τοὺς ἀδυσώπητους δικαστάς. ἀντιπαρέρχεται γοργῶς χωρῶν, καὶ πρὸς τὸν Πλούτωναν νὰ φθάσῃ σπεύδει, τὴν Εὐρυδίην κράζων πάντοτε. Ἄφοβον ἐντὸς τοῦ Ἄδου τοῦ φρικτοῦ κατέστησε τὸν ἀοιδὸν ὁ ἔρωτος του Τὴν Εὐρυδίην του ζητῶν οὐδὲ προσέχει περὶ τοῦ, οὐδὲ φοβεῖται, θνητὸς αὐτὸς καὶ μὴ θεός, ἐνώματος πατῶν τῆς Περσεφόνης καὶ τοῦ Πλούτωνος τὰ εὐρύτατα βασίλεια. Σκηπτούχος ἀναξ, ἀπὸ τοῦ θρόνου του τοῦ ὑψηλοῦ δεσπόζει ὁ Αἰδωνεύς τοῦ εὐρύτατου κράτους του. Τὸν βλέπει πόρρω ὁ Ὀρφεύς καὶ πρὸς τὸν Πλούτωναν ἀκατασχέτως σπεύδων, προσπίπτει εἰς τοὺς πόδας του, τὴν Εὐρυδίην κράζων, τὸ ἔλεος τοῦ ἀνακτος ἐκλιπαρῶν. „Τὸν θησαυρὸν μου τὸν πολυτίμον ὁ θάνατος μ' ἀφῆρασεν, ὦ ἀναξ κραταίε“, λέγει πρὸς τὸν Πλούτωναν. „Ἀπόδασόν μοι τὴν ζωὴν, τὴν Εὐρυδίην μου ἀπολυτρώων. εἰδ' ἄλλως ζῶντα νεκρὸν καὶ ἄταπον, τοῦ κόσμου τῆς ζωῆς ἀμνήμονα, ὦ ἀναξ, κράτησον κ' ἐμὲ ἐδῶ, τῆς Εὐρυδικῆς, τῆς ἀγάπης, τῆς λατρείας καὶ ἐλπίδος μου ἐγγύς. Νὰ τὴν ἰδῶ, ὦ ἀναξ, εὐδύκησον νὰ τὴν ἰδῶ. Ἀπηύδησα τὸν θάνατον τῆς κλαίων, τὴν μνήμην τῆς τὴν προσφιλεῖ θρηγῶν, τὸ πρόσωπόν τῆς το γλυκὴ ποδῶν. Τοῦ Ἄδου Ἄνασσα, εἰς τῆς μητρός σου τ' ὄνομα σὲ ὀρκίζω, ἐλέησον τὴν τύχην μου, τὴν Εὐρυδίην μου ἐπίτρεψόν μοι νὰ ἰδῶ. Ἡ σὴ καρδίαν, καρδίαν γυναικίαν, καίτοι ἀθάνατος, γνωρίζει ἴσως κάλλιον τοῦ ἔρωτος τοὺς πόνους καὶ συμπαθῶς τὸν ἐραστὴν, τὸν σύζυγον οἰκτεῖρει. Πελάγη ἔσχισα καὶ τὰ βουνα, πρὸς τῆς φύσεως τὰ τρομερὰ ἐπάλαισα στοιχεῖα, τοῦ δάσους τὰ θηρία ἀπτόητος παρεῖδον, τὴν γῆν ἀφήκα, καὶ ἔκρουσα, θανάτου ἀγευστος ἐγώ, τοῦ Ἄδου καὶ τοῦ κράτους σου τὴν πύλην τὴν ἀβυσσον, τὴν Εὐρυδίην, τὴν σύζυγόν μου πανταχοῦ ζητῶν. Σεμνὴ τοῦ Ἄδου Ἄνασσα, ὦ Περσεφόνη σίνεονος τοῦ Πλούτωνος τοῦ κραταιοῦ, ἐλέησον τὴν μοῖράν μου, τὴν τύχην μου συμπάθησον. Τὸ φῶς παρήτησα τῆς γῆς, τῆς Εὐρυδικῆς μου τὸ φῶς ζητῶν. Τὸν κόσμον ἀπαρνοῦμαι, καὶ κάτοικος τοῦ Ἄδου θέλω νὰ γενῶ πρὶν ἢ ἡ μοῖρα ἢ σκληρὰ τὸ νῆμα ἀποκόψῃ τῆς τεθλιμμένης μου ζωῆς . . .“ Τὴν λύραν κρούει ὁ Ὀρφεύς καὶ ὁ θεὸς μαλάσσεται καὶ περὶ σπεύδων αἱ σκιά τῆς μουσικῆς τοὺς θεοὺς ἤχους νὰ ἀκούσωσι. Τῶν κόπων του ἀναπαύαν ἐπέτυχεν ὁ Σίσυφος, αἱ Δαναΐδες ἔπαυσαν τὸν πῖθον τὸν διάτρητον μοχθοῦσαι νὰ πληρώσωσι, οἱ τοῦ Ταρτάρου κάτοικοι ἀνέπνευσαν, καὶ ἐν σπουδῇ τῶν Ἡλυσίων οἱ μακάριοι, ὑπὸ τῆς θεῖας μουσικῆς ἐλευόμενοι ὤρμησαν πρὸς τὸν Τάρταρον, εὐδαίμονες αὐτοί, τοὺς κακοδαίμονας φθονοῦντες, τῆς θεῖας κατοικίας των τὸν Τάρταρον προκρίνοντες μετὰ τοιαύτης μουσικῆς. Ὡ μουσική! ἀνέκφραστον ἐντρυφήμα, ἀλγούντος πρᾶον φάρμακον, οὐράνιος φωνὴ ἀπὸ τῆς γῆς ὑψοῦσα εἰς τὸν Ὀλυμπον. Τὸν Πλούτωναν ἐδάμασας, ἀντρέψας τῆς μοῖρας τὰς βουλὰς, κ' εἰς τὴν ζωὴν ἀνήγαγες τὸν κάτοικον τοῦ Ἄδου.

„Τὴν Εὐρυδίην λάβε, καὶ ἀπελθε μετὰ σπουδῆς“, ὁ Πλούτων εἶπε πρὸς τὸν ἀοιδόν. „Ἡ πίστις καὶ ὁ ἔρωτος σου,

ἡ λύρα σου ἢ θεῖα, τοῦ Ἄδου ἐνίκησαν τοὺς νόμους, ἐπίρκον καμψθέντα, καὶ πλήρη ἀγνώστου συγκινήσεως ἀνέδειξαν τὸν Πλούτωναν. Τὴν Εὐρυδίην σοὶ παραχωρῶ, ἀλλὰ δὲν θέλεις τὴν ἰδίαν πρὶν ἢ τὰ ἔσχατα τοῦ Ἄδου ὄρια διέλθῃς ἐντελῶς, ὀδεύων πρὸς τὴν γῆν καὶ τὴν ζωὴν. Ὁ ἔρωτος καὶ ἡ πίστις σου, ἰδοὺ τὴν σύζυγόν σου ἀποδίδουσιν. Τοὺς κόπους σου θὰ χάσῃς τὴν προσταγὴν μου τὴν ρητὴν βιάζων, τὴν Εὐρυδίην θεωρῶν πρὶν ἢ ἐγκαταλείψῃς ἐντελῶς τοῦ Ἄδου τὰ βασίλεια. „Πρηνὴς εὐχαριστεῖ καὶ ὑπόσχεται ὁ θεὸς ἀοιδός Ὀρφεύς. „Ταχέως ἀπελθε λοιπὸν“ ἀναβοᾷ ὁ Πλούτων, „θνητὴ προπέτα, τολμηρέ. Τῆς ἀπειλῆς μου μέμνησο καὶ ἐνθυμοῦ ὅτι παρήκοος, τὴν Εὐρυδίην θ' ἀπωλέσῃς παρευθὺς“. Ἠγέρθη ὁ Ὀρφεύς κ' ἐγγύς αὐτοῦ πνοὴν αἰσθάνεται θερμὴν θωπεύουσαν τὸ πρόσωπον. Ὀρφεῦ μου προσφιλέστατε, σ' ἀκολουθῶ ἢ Εὐρυδίην σου! Εἰς τὴν ζωὴν θ' ἀνέλθωμεν λοιπὸν, τὸν ἥλιον θὰ ἰδῶ πάλιν, τὴν θάλασσαν τὴν γαλακτὴν, τῆς φύσεως τὴν χλοερὰν στολήν. Τὰ ἄσματα θ' ἀκούσω τῶν πτηνῶν, εὐόσμους θὰ εἰσπνεύσω αἶρας, εἰς τῶν βουνῶν θὰ πλανηθῶ τὰς κορυφάς, εἰς τοὺς λευμῶνας καὶ παρὰ τοὺς βύακας θ' ἀναπαυθῶ μαζύ σου; Ὀρφεῦ ἀγαπητέ, τί θὰ μοὶ ἦτο ἢ ζωὴ, τῆς φύσεως τὸ κάλλος καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐὰν πλησίον μου δὲν ἦσο, καὶ μετὰ σοῦ δὲν ἐβλέπον τὸ φῶς; Θὰ σ' ἐπανιδῶ εἰς τὴν γῆν, τὸν βίον θὰ διελθῶμεν ὁμοῦ, τὴν δις ζωὴν μου θὰ χαρῶ, τὸν προσφιλεῖ λατρεύουσα Ὀρφέα. Ματαίως τὸ νᾶμα ἔπιον τῆς Λήθης, τὸν ἥλιον, τὸν κόσμον τοὺς ἔμοὺς καὶ φίλους μου κληθεῖσα νὰ ἐπιλησθῶ. Ἄ! ἐνθυμοῦνται οἱ νεκροί! δὲν λησμονεῖ ὁ ἀγαπῶν καὶ ὅταν ἔτι θνήσκων, εἰς τάφον σκοτεινὸν βίβηθ' ἢ καὶ ἡ ψυχὴ του κορσοθῇ ὀλόκληρος ἀπὸ τῆς Λήθης πίνουσα τὴν ἐπιλήσιμονα πηγὴν . . . Ὀρφεῦ, ἀγαπητέ μου σύζυγε, δὲν σ' ἐλησμονῆσα νεκρά; σ' ἐπόθουν σὲ ἐζήτουν, σ' ἔκραζον, ἀλλ' εἶν' ὁ Χάρων ἀσπλαγχνος, κωφὸς εἶναι ὁ ἄδης, καὶ δις οὐδεὶς ποτε θανάτων διέβη τον Ἀχέροντα, τὴν λίμνην ἔπλευσε τὴν θλιβεράν τὸν Χάρωνα ἀκολουθῶν. Ὁ ἔρωτος σου, ὁ εὐγενὴς καὶ σταθερὸς, καὶ τοὺς θεοὺς ἐνίκησε, τὸν Ἄδην ἐξεβίασε, τὸν θάνατον ὑπέταξε . . . Ὡ! τοῦ ἔρωτος τοῦ ἀληθοῦς ὁποῖα καὶ ὅποια εἶν' ἢ δύναμις;

Ὅμοῦ βαδίζοντες οἱ σύζυγοι χωροῦσι πρὸς τὴν ἐξοδὸν τοῦ Ἄδου. Σκιά ἀχώριστος, τοῦ Ὀρφέως σύντροφος ἀκολουθεῖ ἢ Εὐρυδίην, ἡδῶς φειθυρίζουσα παρὰ τὸ ὄς, τὸν σύζυγον θωπεύουσα. Δεινὴν ὁ Κέρβερος ἀφίνει ὑλακτὴν. Τὰς

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ.

(συνέχεια).

— Ἀναμφιβόλως . . . Ἔως ἐδῶ ἐγὼ μόνος τὸν συνώδευσα· τώρα θὰ ἡμεῖς δύο. Πλέον τῆς μιάς ὥρας διήρκεσεν ἡ πορεία μας. Χωρὶς νὰ ἐγειρῇ τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, χωρὶς οὐδὲ μίαν κίνησιν ν' ἀνοιξῇ τὰ χεῖλη ἐπορεύετο ὁ συνοδός μου κατόπιν τοῦ φερέτρου. Ἀπ' οὗ χρόνου τὸν εἶχον ἰδεῖ τελευταίαν φορὰν εἶχε καταστήσει πολὺς πρεσβύτερος. Τὸ ἐρρυτιδωμένον καὶ χαλκόχρουν πρόσωπόν του ἔτι μᾶλλον ἐξῆρε τὴν λευκότητά τῆς κόμης του, ἐφ' ὅλου δὲ τοῦ σώματός του ἦσαν ἀποτετυπωμένα τὰ ἴχνη ἐπιμόχθου καὶ περιπετειώδους βίου, ἀδιακόπου ἀγῶνος πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου· αἱ στερεώσεις καὶ ἡ πενία εἶχον ἐντελῶς τὸν ἐξαντλήσει.

τρὴς ἐγείρει κεφαλὰς καὶ ἀκάθεκτος ὄρμαξ τὴν ἐξοδὸν κωλύων. Τὴν λύραν ἀνακρούει ὁ Ὀρφεύς καὶ τιθάσος, ὁ κύων ὁ τρικέφαλος, τὴν κέρκον χαμηλοῦ, τοὺς πόδας λείχων εὐπειθῶς τοῦ θεσπεσίου ἀοιδοῦ. „Ἄ! Εὐρυδίην“ λέγει ὁ Ὀρφεύς, „εἶν' ἢ φωνὴ σου μουσικὴ μεθύουσα τὸ πνεῦμά μου καὶ ἐμπνεύουσα τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν μου. Κ' εἰς τί λοιπὸν μοὶ χρησιμεῖ ἢ λύρα, ἀφοῦ πρὸ τῆς φωνῆς σου τὴν λύραν ἐλησμονῆσα, τὰς ἀρμονίας τῆς ἔπαυσα πλέον νὰ ποδῶ, ἀφότου καὶ πάλιν εἰς τὰ ὄτα μου ἀντήχησεν ἢ προσφιλεῖς καὶ θεῖα τοῦ στόματός σου μουσική. Ἄδύνατον νὸ ἀντιστῶ· οἱ ὀφθαλμοί μου σὲ ποθοῦν, φλέγομαι νὰ σὲ ἰδῶ, νὰ καταστεῖλω εἶμαι ἀνίσχυρος τοῦ πάθους καὶ τοῦ πόθου τὴν ἀκμὴν, νὰ σὲ ἰδῶ, τοὺς ὀφθαλμούς μου νὰ κορέσω, νὰ σὲ ἰδῶ, ταλαίπωρος ἐγὼ μακρὰν σου τόσον χρόνον . . . Σαλεύει μου τὸν νοῦν ὁ ἔρωτος, μὲ πνίγουσιν οἱ πόθοι, μανία μὲ κατέσχε. Νὰ σὲ ἰδῶ ποδῶ ἀμέσως· ἀδύνατον νὰ ὑπομείνω πλέον, τοῦ πάθους μου τοῦ ἀδαμάστου ἀδύνατον νὰ καταστεῖλω τὴν ὄρμη. Νὰ σ' ἰδῶ θέλω αὐθώρα εἰδ' ἄλλως θνήσκω Εὐρυδίην μου, καὶ ἀνευ σοῦ εἰς τὰ βασίλεια κατέρχομαι τοῦ Πλούτωνος. Ματαίως τείνω τὰς χεῖρας νὸ συλλάβω προσπαθῶν τὴν θελεκτικὴν σκιά σου. Ἰδοὺ αἱ πρῶται τῆς ἡμέρας ἀπαυγαί, τὸ πρῶτον φῶς κρυφίως δλιοθαῖνον διὰ τῶν σχισμῶν τοῦ χάσματος τῆς γῆς δι' οὗ κατήλθον εἰς τὸν Ἄδην, τὴν Εὐρυδίην μου, ἐσθ' ζητῶν. Ὡ χαρὰ, τὸ φῶς ἐνδυναμοῦται, εἰς τὸ μεταίχιμον ἐφθάσαμεν τοῦ Ἄδου καὶ τῆς γῆς ὅπου τὸ σῶμα θ' ἀναλάβῃς, καὶ ἡ σκιά σου ἢ ἀπατηλή, τῆς Εὐρυδικῆς μου τὸ ἰνδαλμα θὰ γίνῃ αὐτὴ ἢ Εὐρυδίην μου ἢ λατρευτὴ Θεοὶ σκοτίζεται ὁ νοῦς μου, ὁ πόθος μ' ἐφόνευσε τῆς θεᾶς σου, νὰ σ' ἀτενίσω σπεύδω, καὶ ἰδοὺ

Δεινῶς σαλεύεται τὸ ἔδαφος. „Παρήκουσας τοῦ Πλούτωνος τὴν ἐντολήν, τὴν Εὐρυδίην εἶμαρτο ν' ἀπωλέσῃς ἐσεαί“ ἀκούεται φωνὴ βροντώσα ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Τὸ φάντασμα ἀπέπη πενθίμους βάλλον οἰμωγὰς, καὶ ἐρημος τῆς Εὐρυδικῆς του ἀπέμεινεν ὁ ἀνυπόμονος Ὀρφεύς.

Σπαρακτικὴν ἐξέβαλε κραυγὴν. Ἀπέσπασε θρηγῶν τὴν κόμην του, καὶ κατὰ γῆς κτυπῶν τὴν λύραν του ὁ ἀοιδὸς συντρίβει τὰς χορδὰς τῆς

(ἐξ Ἀθηνῶν.)

— Από τριών ήδη ετών εύρισκαμιν εν Πετρούπλει, απεκρίθη επί τέλους. Κατοικῶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως. Ἄν λοιπὸν πραγματικῶς θέλετε νὰ μ' ἐπισκεφθῆτε, ἐλάτε τότε ὅπταν θέλετε.

Καὶ μοὶ ἐνεχείρισε τὴν διείδυσίν του.

— Ἐλάτε τὸ ἑσπέρας. Τότε εἶμεθα εἰς τὸ σπῆτι . . . καὶ οἱ δύο.

— Καὶ οἱ δύο;

— Εἶμαι νομφευμένος. Σήμερον ἡ γυναῖκά μου δὲν εἶνε καλά, καὶ τοῦτο τὴν ἠνάγκασε νὰ μὴ συνοδεύσῃ τὸ λείψανον. Ἄλλως τε εἰς μόνον ἄνθρωπος ἀρκεῖ νὰ ἐμπλη-

εξώφλησεν ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ πρὸς τὸν κόσμον τοῦτον . . . μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὁ δρόμος τοῦ βίου του δὲν ἦτο διὰ βόθρον ἐστρωμένος!

Ὁ Βαβουρίνος κατῆκει εἰς τὴν συνοικίαν Βυρούργου ἐν τινὶ οἰκίῳ, ὑπενομισαντί μοι τὴν „φωλεάν“ τῆς Μόσχας . . . τὸσον ἦτο πενιχρός! Ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του, αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τινὶ γωνίᾳ. Ἀμφότεραι αἱ χεῖρές του ἀνεπαύοντο χαλαρῶς ἐπὶ τῶν γονάτων. Μικρὸν στεατοκῆριον ἐφώτιζεν ἀμυδρῶς τὴν κεκυφθεὶαν καὶ πολὺν κεφαλὴν του. Ἄμα ὡς ἤκουσε τὸν θόρυβον τῶν βημάτων μου, ἐστράφη καὶ μ' ἐχαιρέτησε φιλοφρονέστερον ἢ ὅσον ἐπερι-

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑΝ.

Εἰκὼν ὑπὸ Ε. Ραβέλ.

ρώσῃ τὴν κενὴν ταύτην ἐθιμοτυπίαν. Ποῖος δὲ πιστεύει πλέον εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα;

Αἱ τελευταῖαι αὐταὶ λέξεις μοὶ ἐφάνησαν παράξενοι, ὡς ἐξεληθῆσαι ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Βαβουρίνου. Δὲν ἀπεκρίθη ὅμως τίποτε, ἐμίσησα μίαν ἀμάξαν καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ ἐπιβῆ αὐτῆς, διὰ νὰ τὸν φέρω εἰς τὸ οἰκημῶν μου, ἀλλ' αὐτὸς ἀπέκρουσε τὴν προσφορὰν μου.

* * *

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας μετέβην εἰς ἐπισκεψὶν του. Καθ' ὁδὸν ἀδιακόπως ἐσκεπτόμην περὶ τοῦ Πουνίνου. Ἐνεθυμήθην πάλιν τὴν πρώτην μᾶς συνάντησιν, τὸν τότε ἐνθουσιασμόν του ὑπὲρ τῆς ποιήσεως, καὶ τοὺς διασκεδαστικὸς τρόπους του. Ἐπειτα ἀνεπόησα τὴν ἐν Μόσχᾳ συνάντησίν μας, πόσον μεταβεβλημένος εἶχέ μοι φανῆ ἐνεῖ, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας! Καὶ τώρα, τώρα

μεν. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐνεφανίσθη καὶ ἡ σύζυγός του, ἀμέσως δὲ ἀνεγνώρισα ἐν αὐτῇ τὴν Μοῦσαν, καὶ ἐνόησα συγγρῖνος διὰ τί μὲ εἶχε προσκαλέσει εἰς τὴν οἰκίαν του . . . ἤθελε νὰ μοὶ δείξῃ, ὅτι εἶχεν ἐπὶ τέλους ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ του.

Ἡ Μοῦσα πολὺ εἶχε μεταβληθῆ. Τὸ πρόσωπον, ἡ φωνή, αἱ κινήσεις της, τὰ πάντα τέλος ἔγιναν ἐπ' αὐτῆς ὅλος διάφορα. Πρὸ πάντων δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ της εἶχον μεταβληθῆ. Πόσον ἡστραπτον καὶ ἐπιπνευροβόλουν ἄλλοτε οἱ ὄρατοι οὗτοι καὶ πονηροὶ ὀφθαλμοί! Λαθραῖως μὲν, ἀλλὰ ζωηρῶς ἐφεγγοβόλουν τότε καὶ τὸ βλέμμα των ἦτον ὡς ἡ αἰχμὴ βελόνης. . . . Τώρα τὸ βλέμμα των ἦτο σταθερόν, ἤρεμον, προσεκτικόν, αἱ μέλαιναί δὲ κόραι των εἶχον ἀμαυρωθῆ. „Ἐξήμερώθην τώρα, ἔγινα εὐπειθῆς καὶ φρόνιμος“, ἐφαίνετο λέγον τὸ γαληναῖον καὶ σχεδὸν ἀμβλὸν τοῦτο βλέμμα. Τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν εἶχε καὶ τὸ διαρκὲς καὶ τα-

πεινόφρον μειδιάμῳ της, ἐπίσης δὲ μετριόφρον ἦτο καὶ ἡ ἐνδυμασία της, ἀποτελουμένη ἐξ ἐσθῆτος φοιᾶς μετὰ μικρῶν ἐπ' αὐτῆς πιρσοειδῶν στιγμάτων. Χωρὶς νὰ κάμῃ ἀκκισμούς μ' ἐπλησίασεν ἀμέσως καὶ μὲ ἠρώτησεν, ἂν τὴν ἀναγνωρίζω. Οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἐδειξεν ἀμηχανίαν, καὶ τοῦτο ὄχι διότι εἶχε χάσει πᾶσαν αἰδῶ καὶ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος της, ἀλλὰ διότι εἶχεν ἀπαρηνηθῆ πᾶσαν ματαιοφροσύνην.

Ἡ Μοῦσα μοὶ διηγήθη πολλὰ περὶ τοῦ μακαρίτου Πουνίνου, ἀλλὰ πάντοτε μὲ τὸν ἴδιον ψυχρὸν καὶ μονότονον τρόπον. Ἐμαθον ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἶχε κατακτήσει ὅλος μωρός, σχεδὸν παιδαριώδης, οὕτως ὥστε νὰ στενοχωρῆται, ἂν δὲν εἶχεν εἰς χεῖρας ἄθυρμα διὰ νὰ παίξῃ. Ἡ ποιητικὴ του μανία εἶχε μείνει ἀμείωτος, ἀλλ' ἐνεθυρεῖτο ὀλίγα μόνον ποιήματα, ὀλίγας δὲ ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του εἶχεν ἀπαγγεῖλει μέρη τινὰ ἐκ τῆς „Ρωσσιάδος“, τὸν Πούσκιν ὅμως πάντοτε ἐφοβεῖτο τὸσον, ὅσον καὶ τὰ παιδιὰ τὸν βρουκόλακα. Ἐπίσης δὲν εἶχεν ἐλαττωθῆ καὶ ἡ ἀφροσύνη του πρὸς τὸν Βαβουρίνον, ὀλίγας δὲ στιγμὰς πρὸ τῆς τελευτῆς του, ὅτε τὸ δίγος τοῦ θανάτου ἤρχιζε νὰ τὸν καταλαμβάνῃ, εἶχε φθορῆσει μὲ διακεκομμένη φωνή: „Ἐδερῆτά μου! Ἐδερῆτά μου!“

Ἐπίσης ἔμαθον παρὰ τῆς Μοῦσης, ὅτι ὁ Βαβουρίνος ὀλίγον μετὰ τὸ ἐν Μόσχᾳ συμβῆν ἐκεῖνο ἤρχισε πάλιν νὰ

περιπλαναται καὶ νὰ ἀλλάξῃ διηγετικῶς ὑπηρεσίαν. Καὶ ἐν Πετρούπλει εἶχεν εὑρεῖ ἀσχολίαν παρὰ τινὶ ἰδιώτῃ, ἀλλ' ἔνεκα δυσαρρεσκειῶν πρὸς τὸν κύριόν του ἐναγκάσθη πρὸ τινων ἡμερῶν νὰ παραιτηθῆ τῆς θέσεώς του. Ὁ Βαβουρίνος ἐτόλμα πάντοτε νὰ λαμβάνῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ τούτου ἐργάτου . . .

Τὸ αἰώνιον μειδιάμα, τὸ συνοδεῖον τοὺς λόγους τῆς Μοῦσης, προῖκάκει ἐν ἐμοὶ λίαν θλιβερὰς σκέψεις, διότι συνεφώνει πρὸς τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὅποιαν εἶχέ μοι ἐμποιήσει ἡδὴ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀνδρός της· παρ' ὅλας τὰς συνηνωμένας προσπάθειάς πολὺ ἐδυσκολεύοντο νὰ κερδήσωσι τὸν ἐπιούσιον ἄρτον των — περὶ τοῦτου δὲν ἠδυνάμην πλέον ν' ἀμφιβάλω. Ὁ Βαβουρίνος καθ' ἑαυτὸν ὀλίγον ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν συνδιάλεξίν μας, τὸ δὲ πρόσωπόν του ἐδείκνυε μᾶλλον ὀδύνην παρὰ πένθος. . . . Φανερὸν ὅτι τὸν ἐβασάνιζε τι.

— Κύριε Παντολέον, παρακαλῶ, ἐλάτε μια ἔξω, εἶπεν ἡ μαγείρισσα, αἰφνιδίως ἐμφανισθεῖσα ἐπὶ τῆς φιλίας τοῦ δωματίου.

— Τί εἶνε; Τί θέλεις; ἠρώτησεν οὗτος ἀνήσυχος.

— Παρακαλῶ, ἐλάτε μια στιγμὴ! ἐπανελάβην ἡ μαγείρισσα μὲ τόνον ἐμφατικὸν καὶ πλήρη νοήματος.

Ὁ Βαβουρίνος ἐκούμβωσε τὸ φῶρέμα του καὶ ἐξῆλθε.

(ἔπειτα τὸ τέλος.)

1. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ. Ἐκ φωτογραφίας (ἐν σελ. 193).

2. Ο ΟΡΦΕΥΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΥΔΙΚΗ. Εἰκὼν ὑπὸ Βασιλείου Π. Βερσαγίν (ἐν σελ. 196—197).

3. ΠΟΘΟΣ. Εἰκὼν ὑπὸ Ἰωσήφ Zenisek (ἐν σελ. 201). Τί ἄρα γε ποθεῖ ἡ ψυχὴ τοῦ νεαροῦ τούτου πλάσματος, τὸ ὅποιον ὁ καλλιτέχνης παρέστησεν ἐστολισμένον δι' ὄλων τῶν χαρισμάτων τῆς φύσεως; Τί ζητοῦσι μετὰ τῆς περιπαθείας νὰ ἴδωσι τὰ βεβωβῆ βλέμματά του καὶ τίνα ὄνειρα, πλάττει ἡ πτερωτὴ φαντασία του; Τὸ θέμα τοῦ ζωγράφου ἦν δυσκολώτατον, διότι ἀνέλαβε νὰ παραστήσῃ μίαν κατάστασιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τὴν ὅποιαν μόνον ἐπιτηδεύματος τεχνίτης δύναται, καὶ τοῦτο οὐχὶ πάντοτε, νὰ παραστήσῃ διὰ γραμμῶν. Ἡ τελεία τοῦ ἔργου ἐπιτυχία ἀποδεικνύει τὸν ἡμέτερον καλλιτέχνην πρώτης τάξεως ζωγράφον καὶ ὡς τοιοῦτος εἶνε ἀνεγνωρισμένος ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου δὲν ὑπάρχει πλέον σχεδὸν ἄνθρωπος μὴ ἔχων τὴν ἀπαίτησιν νὰ ὀνομάζεται καλλιτέχνης, ἐπειδὴ πάντες ἢ συνθέτουσιν ὀλίγα κακότεχνα μουσικὰ τεμάχια ἢ ἀσχολοῦνται εἰς τὸ νὰ βάψωσιν ὑφάσματα διὰ ποικίλων χρωμάτων, συμπεφυμένων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἀξιοῦντες τὰ μουτζουρώματα ταῦτα νὰ ὀνομάζωνται εἰκόνες· ἀπαράλλακτα ὡς παρ' ἡμῶν δὲν ὑπάρχει σχεδὸν νέος, ὅστις νὰ μὴ ἐστιχοῦργησέ ποτε ἢ νὰ μὴ ἔγραψε

πρωτότυπα ἄρθρα περὶ διαφόρων κοινωνικῶν, πολιτικῶν, ιστορικῶν, θεολογικῶν καὶ ἰατρικῶν ζητημάτων ἐν περιοδικοῖς καὶ ἐφημερίσι, νομίζων ἑαυτὸν ἀναμορφωτὴν τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας.

4. ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΩΠΗΛΑΣΙΑΝ. Εἰκὼν ὑπὸ Ε. Ραβέλ (ἐν σελ. 204). Πατὴρ τῶν λεμβοδρομῶν ἀναντηρήτως εἶνε ἡ ὑπερήφανος Ἀλβιῶν, τῆς ὁποίας τὰ ὑψηλόφωνα τέκνα διέδωκαν αὐτὰς καὶ εἰς τὰς ἄλλας τῆς Εὐρώπης χώρας, πρὸ πάντων εἰς τὴν Γαλλίαν. Καὶ παρ' ἡμῶν τὸ θέρος γίνονται πολλὰ τοιαῦτα λεμβοδρομῆαι, ἐν Κωνσταντινουπόλει μὲν παρὰ τὰς Πριγκηποννήσους ἐν τῇ Προποντίδι καὶ ἐν τῷ παρὰ τὸν Βόσπορον Βαθεῖ Ρύακι, ἐν Ἑλλάδι δὲ κυρίως ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πειραιῶς καὶ τοῦ Πόρου καὶ ἄλλαχοῦ. Ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι πολλοὶ σύλλογοι, ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχοντες τὰς λεμβοδρομῆας, ἐκ δὲ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ ἐν τῇ εἰκόνι μας κοπηλάτου εἰκόζομεν, ὅτι οὗτος ἀνήκει ὡς μέλος εἰς τοιοῦτον τινὰ σύλλογον. Κατὰ τὴν τελευταίαν του ἐκδρομὴν παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν νεωτάτην του ἀδελφὴν καὶ ἐπανελθὼν ἡδὴ προσβλέπει αὐτήν, δίδουσαν τροφὴν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς της κύνους καὶ χαίρουσαν διὰ τὴν ἡμερότητα, μεθ' ἧς τὴν πλησιάζουσι. Ἡ σκηνὴ περιέχει χάριτας εἰδυλλίου καὶ εἶνε ἀπεικονισμένη μετὰ πολλῆς λεπτότητος καὶ φυσικότητος ὑπὸ τοῦ δοκίμου γαλάτου ζωγράφου.

Από τούδε ἤρξαντο ἐν Ρώμῃ νὰ γίνονται μεγάλα παρασκευαί χάριν τῆς Ἐκδόσεως τοῦ Βατικανοῦ, ἡ ὁποία θέλει γίνῃ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ ἐτους τούτου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ πεντηκονταετοῦς ἱερατικοῦ Ἰωβιλαίου τοῦ Πάπα. Τὸ κέντρον τῆς Ἐκδόσεως κατέχει ἡ λεγομ. Piazzetta della Pigna ἐν Βατικανῷ. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας ταύτης εὐρίσκειται στήλη, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἔθεσαν ὁ Λέων ΙΓ', ἐνταῦθα εἰς μνημόσυνον τῆς τελευταίας συνόδου, ἡ ὁποία ἐκήρυξε τὸν Πάπαν ἀναμάρτητον. Δύο λατινικαὶ ἐπιγραφαί, ἐγκωμιάζουσαι τὸ συμβεβηκὸς τούτου, καὶ τὰ στήματα τῶν οἰκῶν Μαστάη καὶ Πέση κοσμοῦσι τὴν στήλην, φέρουσαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς μικρὸν ἀγαλμα τοῦ ἁγίου Πέτρου. Ἀπέναντι τοῦ μνημείου τούτου κεῖται ἡ τιμητικὴ αἰθούσα διὰ τὸν Πάπαν καὶ τοὺς ἐκδέτας. Τὴν διευθύνουσι τῆς λαμπρῆς ταύτης ἑορτῆς, ἡ ὁποία καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα δὰ φέρῃ διεθνή μᾶλλον χαρακτήρα, ἀνάλαβεν ὁ καρδινάλιος Σιαφίνος, ὅστις ἕνεκα τούτου ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐφημερίδων τῶν δυτικῶν ὀνομάζεται „ἐπίτιμος πρόεδρος τῆς ἑορτῆς τῶν χρυσοῦν γάμων τοῦ Πάπα“.

Κατὰ τὴν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν ἐσχάτως ἐδημοσίευσεν ὁμερικανὸς τις μηχανικός, τὸ κινεζικὸν Τεῖχος ἔχει ἐμβαδὸν 18 περίπου ἑκατομμυρίων κυβικῶν μέτρων (6350 ἑκατομμυρ. κυβικῶν ποδῶν), ἐν ᾧ τὸ ἐμβαδὸν τῆς μεγίστης πυραμίδος ὑπολογίζεται μόνον εἰς 241,000 κυβικὰ μέτρα. Τὸ πρῶτον μνημονευθὲν ποσὸν δὰ ἦρκε, ὅπως κατασκευασθῆ περὶ ὅλην τὴν γῆν τεῖχος ἐνὸς μέτρου καὶ 80 ὄψεκατομέτρ. ὕψους καὶ 60 ὄψεκατομέτρ. πάχους. Ὁ ἀνω ῥηθεις μηχανικός, ζεστάσις ἐπὶ τόπου τὸ κινεζικὸν Τεῖχος, ὑπολογίζει τὰς δαπάνας αὐτοῦ ἴσας περίπου πρὸς ὅλα τὰ ἔξοδα, ὅσα καταναλώθησαν πρὸς στρώσιν ὁδῶν τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς βορείου Ἀμερικῆς. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι τὸ τεράστιον τούτου ἀρχιτεκτονικὸν ἔργον ἐπερατώθη ἐν βραχυτάτῳ σχετικῶς χρονικῷ διαστήματι, ἦτοι ἐντὸς 20 εἰσῶν καὶ ἀνευ τῆς ἐπικουρίας δανείων.

Κατὰ τὰ γραφόμενα τοῦ Πλινίου ὁ κολοσσὸς τῆς Ρόδου ἦτο μνημείον προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν ὅλου τοῦ κόσμου. Ρόδιος τις καλλιτέχνης, ὀνόματι Χάρης, μαθητὴς τοῦ περιφημοῦ γλύπτου Αυσίππου, λέγεται ὅτι κατεσκεύασεν αὐτὸν ἐντὸς δωδεκαετίας. Τὸ ὕψος αὐτοῦ ἦν κατ' ἄλλους μὲν 110, κατ' ἄλλους δὲ 150 ποδῶν. Μετὰ παρέλευσιν ὁμοῦ πενήντονα καὶ ἕξ ἐτῶν κατέπεσεν ἕνεκα μεγάλου τινὸς σεισμοῦ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν πεδῶν του ἐξηκολούθουν νὰ τὸν θαυμάζωσι καὶ νὰ τὸν θεωρῶσι ὡς ἐν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. Αἱ χεῖρες του ἦσαν κολοσσαῖαι καὶ οἱ δάκτυλοι μεγαλύτεροι τῶν συνήθων ἀγαλμάτων· ἐν τοῖς διεσπασμένοις δ' αὐτοῦ τμήμασιν ἐβλεπέ τις ἐνδοθὲν μεγάλας κοιλότητας, πεπληρωμένας διὰ μεγάλων λίθων, ὅπως ἔχη διὰ τῆς αὐθιγῆς τοῦ βάρους μεγαλειέρας σταθερότητα. Οὐδεὶς εἶχε τολμήσει ν' ἀνορθώσῃ πάλιν τὸν μέγαν τούτου ὄγκον, ὅστις ἔμεινεν οὕτω κείμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐπὶ 900 ἔτη, ἕως οὗ τῷ 672 μ. Χ. ἦλθον οἱ Ἄραβες, κατέκτησαν τὴν νῆσον καὶ κατέταμον τὸν κολοσσὸν εἰς μικρὰ τμήματα, ὅπως χρησιμοποιήσωσι τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ἦτο κατεσκευασμένος. Ὅλοι σχεδὸν οἱ συγγραφεῖς συμφωνοῦσιν εἰς τὸ ὅτι 900 κάμηλοι ἀπητούντο πρὸς μεταφορὰν τῶν τμημάτων καὶ ὅτι τὸ φορτίον μίᾳ ἐκάστης αὐτῶν ἦτο ἴσον πρὸς 500 ὀκάδας. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι τὸ ὀλικὸν βῆρος τοῦ κολοσσοῦ συνεποσοῦτο εἰς 450,000 ὀκάδας. Ἡ ἐπιματώσα γνώμη, ὅτι ὁ κολοσσὸς ἴστατο εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ διέλθωσιν ἀνὰ μέσον τῶν σκελῶν του με ἀναπεπταμένα ἰστία, θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν σοφῶν ὡς ἐσφαλμένη. Ἀλλὰ ὁ τεράστιος οὗτος ἀνδρὶς δὲν ἦτο καὶ τὸ μόνον ἀξιοσημείωτον μνημεῖον ἐν Ρόδῳ. Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει καὶ ἄλλους ἀκόμη ἑκατὸν κολοσσούς, ἴσταμένους εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς πόλεως, ὄντας ὁμοῦ πολὺ μικροτέρους τοῦ πρώτου. Διὰ τὸ μέγα τούτου πλῆθος κολοσσαίων ἀγαλμάτων ἐν μίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει ἐπινομαζόντο καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ρόδου ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Κολοσσαεῖς. Ἐὰν δὲ ἀναλογισθῶμεν, ὅτι ἐν Ρόδῳ τόση ὑπήρχε πληθὺς ἀγαλμάτων, ὅστε οἱ ἀρχαῖοι τὸ ποσὸν αὐτῶν συνέκρινον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, καὶ ἐὰν πρὸς τούτους λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀρχαιότερα σχολὴ τῆς ζωγραφικῆς ἤκμασεν ἐν Ρόδῳ κατὰ τοὺς χρόνους

τοῦ Ἀνακρέοντος καὶ ὅτι εἰς τῶν διασημοτάτων τῆς ἀρχαιότητος ζωγράφως, ὁ Πρωταγένης, ἐνταῦθα ἐφιλοτέχνησε τὰ ἔργα του, πρέπει νὰ ἡμολογήσωμεν, ὅτι ἐν τῇ νήσῳ Ρόδῳ αἱ τέχναι ἤκμασαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν, ὅπως καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ Κορίνθῳ. — Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου ἦν ἐκτισμένη ἐν εἰδει ἀμφιθέατρον ἐπὶ ἐδάφους βαθμηδὸν κατερχομένου μέχρι τῆς παραλίας. Οἱ λιμένες αὐτῆς καὶ τὰ ὀπλοστάσια, τὰ ὑψηλὰ αὐτῆς καὶ ὄχυρα τείχη, αἱ μεγάλαί καὶ λαμπραὶ οἰκοδομαί, οἱ ναοί, οἱ ὁδοὶ καὶ τὰ βέλτερα ὑπεδεκνύον τὴν μεγάλην δραστηριότητα λαοῦ, ὅστις ἦτο ὄχι μόνον νοήμων καὶ μεμορφωμένος, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄκρον πλοῦσιος.

Τὰ δημόσια χρέη ὁδῶν τῶν κρατῶν τῆς ὑψηλίου, κατὰ τὸν πρό τινος ἐκδοθέντα περίφημον στατιστικὸν πῖνακα τοῦ Hübner, ἀνέρχονται εἰς 128,000 ἑκατομμύρια μαρκῶν (ἐκάστης μάρκας ἰσοδυναμοῦσιν πρὸς ἐν φράγκον καὶ 25 ἑκάτ.), ἦτοι 128 διλλιόνα μαρκῶν. Τὰ μεγαλειότερα τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἰνε ὡς ἑξῆς ἐκ τοῦ φοβεροῦ τούτου ποσοῦ ἐπιβεβαρημένα. Πρώτη ἡ Γαλλία μὲ δημόσιον χρέος 29,708 ἑκατομμύρια μαρκῶν, ἡ Μεγάλη Βρετανία μὲ 15,296, ἡ Ρωσία μὲ 14,025, ἡ Αὐστρο-Οὐγγαρία μὲ 9,110, ἡ Ἰταλία μὲ 8874, ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ μὲ 7,199, ἡ Ἰσπανία 5,149, ἡ Πρωσία 4,078, ἡ Τουρκία 3,180, ἡ Πορτογαλία 2,102, ἡ Αἴγυπτος 2,119, ἡ Ἰαπωνία 2,097, αἱ Κάτω χώραί 1,799, τὸ Βέλγιον 1,892, ἡ Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία (ἀνευ ὁμοῦ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐκάστου τῶν ὁμοσπόνδων κρατῶν χρέους) 649, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία 400, ἡ Δανιμαρκία 108, ἡ Ἑλβετία (ἀνευ τῶν ἐπαρχικῶν διαμερισμάτων) μὲ 29 ἑκατομμύρια μαρκῶν. Τῆς Ἑλλάδος τὸ χρέος ἰσοῦται μὲ τὸ τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦ Hübner στατιστικὸν πῖνακα ἀναγράφουσι τὰς ἑξῆς περιεργότητας περὶ τῆς πυκνότητος τοῦ ἐπὶ γῆς πληθυσμοῦ ἀναλογικὰς σημειώσεις. Κατὰ μέσον ὄρον ἐπ' ἐκάστου τετραγ. χιλιαμέτρου τῆς ὅλης γῆνης ἐπιφανείας κατοικοῦσι 11 ἄνθρωποι κατὰ τὴν ἐφεξῆς ἄνωσιν ὁμοῦ διανομήν, ἦτοι ἐν Εὐρώπῃ 35, ἐν Ἀσίᾳ 19, ἐν Ἀφρικῇ 7, ἐν Ἀμερικῇ 3 καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ ἡμίσιος ἄνθρωπος, ἦτοι ἐπὶ δύο χιλιομέτρα μόνον εἰς. Ἐν Εὐρώπῃ δὲ πάλιν κατὰ τὰς νεωτάτας ἀπογραφὰς τῶν κατοίκων ἀναλογούσιν οἱ κάτοικοι ἐπ' ἐκάστου τετρ. χιλιαμ. οὕτω: Ἐν Σαξονίᾳ ἐπ' ἐνὸς χιλιαμ. κατοικοῦσι 212, ἐν Βελγίῳ 198, ἐν ταῖς Κάτω χώρας 131, ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ μετὰ τῆς Ἰρλανδίας 118, ἐν Ἰταλίᾳ 104, ἐν Γερμανίᾳ καθόλου 87, ἐν Πρωσίᾳ 81, ἐν Αὐστρίᾳ 77, ἐν Γαλλίᾳ 72, ἐν Ἑλβετίᾳ ἐπίσης 72, ἐν Βαυαρίᾳ 71, ἐν τῇ ρωσικῇ Πολωνίᾳ 58, ἐν Δανιμαρκίᾳ 58, ἐν Οὐγγαρίᾳ 51, ἐν Πορτογαλίᾳ 51, ἐν Ρωμανίᾳ 41, ἐν Σερβίᾳ 40, ἐν Ἰσπανίᾳ 34, ἐν Ἑλλάδι 31, ἐν Βουλγαρίᾳ ἐπίσης 31, ἐν Τουρκίᾳ 27, ἐν Βοσνίᾳ 26, ἐν Ρωσίᾳ (ἀνευ τῆς Πολωνίας) 16, ἐν Σουηδίᾳ 10 καὶ ἐν Νορβηγίᾳ 6 ἄνθρωποι.

Ὁ ἐνδοξὸς οἶκος τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ πλῆθει, ὠραίαν ἀνεκδότων, πάντων ἐμφαντικῶν τῆς τρυφερῆς στοργῆς τῶν σεπτῶν αὐτοῦ μελῶν πρὸς ἄλληλα. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους τούτου ἡ βασίλισσα Μαργαρίτα ἠρώτησε τὸν σύζυγόν της βασιλεῖα Οὐμβέρτον, ἀν, καθὼς πάντοτε δὰ αὐτὸς διισχυρίζεται, εἶνε αὐτῇ ἀκόμη νέα πραγματικῶς, καὶ ἀν ἐπομένως τῇ ἐπιτρέψει νὰ φορέσῃ ἀπαξ ἔτι ἔφετος τὸ ἀγαπημένον της ἐκεῖνο ἐκ λευκῆς μουσελίνης φόρεμα, τὸ ὁποῖον ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ μάλιστα φέρει καὶ τὸ ὠραῖον ὄνομά της. Παρὰ πᾶσαν τῆς ὠραίας δεσποίνης προσδοκίαν ὁ βασιλεὺς μετ' ἀουθιγῆς σοβαρότητος ἀπάντησε τὰ ἑξῆς: „Αὐτὸ, Κυρία μου, πρέπει νὰ τὸ σκεφθῶμεν ὀλίγον!“ — Πρὸ ὀλίγων ὁμοῦ ἡμερῶν ἐφθασεν ἐν Μόντσα, ὅπου διαδέρζει ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, ὑπερμέγεθος κυβώτιον, ὅπου οἱ θεράποντες εἰσεκόμισαν εἰς τὰ δώματα τῆς βασιλίσσης καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν „Ἰδοὺ ἡ μετὰ ὄρμον σκέψιν ἀπάντησις τῆς Μεγαλειότητός σου!“ Τὸ κυβώτιον περιεῖχεν ἕξ βίβλους εὐδοεστάτας λευκῆς ἐνδυμασίας ἐκ τοῦ ποδομένου ὑφάσματος, τὰς ὁποίας ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος παρήγγειλε χάριν τῆς ἐρασιμίας συζύγου του παρὰ τινι τῶν πρωτεύουσῶν ἐν Παρισίῳ ραπτριάων.

Πολλὰ φυσιολογικὰ παρατηρήσεις ἐγένοντο ἐπὶ τῆς καρδίας, πῶσαι δὲ ἀπέδειξαν, ὅτι τὸ κυριώτατον τούτου ὄργανον τοῦ ἡμέτερου οργανισμοῦ εἶνε ἀκλιμάτωτον καὶ ἀντιπροσωπεύει δύναμιν δυσπολιγιστον. Ἐὰν ἡμεδα εἰς θέσιν νὰ συγκεντρώσωμεν εἰς ἐν καὶ μόνον κτύπημα ὄλην τὴν δύναμιν τὴν ὅποιαν ἡ καρδία μας δαπανᾷ ἐντὸς 24 ὥρων, τὸ κτύπημα τούτου ἤθελε δυναθῆ ν' ἀνατινθῆ μὲχρις ἑφους ἐνὸς ποδὸς βάρος ἴσον πρὸς 2500 καντάρια!

Ἐν τῷ περιωνίμῳ τῆς ἡμέτερας πόλεως „Ὠδεῖα“ ἐδοκιμάσθη ἐπ' ἐσχάτως ἐπανειλημμένως νέον εἶδος κλειδοκμβάλου, ὅπου κατὰ τὰς προσδοκίας τῶν εἰδημόνων καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ ἐφευρέτου μέλλει ἐντὸς ὀλίγου χρόνου νὰ παραγκωνίσῃ ὅλος διόλου τὸ μέχρι τούδε ἐν χρήσει ὑπάρχον. Ἐὰν πραγματοποιηθῶσιν ἀμέσως αἱ ἀνωτέρω προσδοκίαι, δὰ ἦτο λυτὸν δι' ἡμᾶς, ὅτι ὅποιοι μὲλις ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἠδυνήθημεν νὰ γνωρισθῶμεν πρὸς τὸ ἦδη διαδεδομένον γνωστὸν εἶδος, ἀφ' οὗ πρὸ ὀλίγων εἰσέτι δεκαετηρίδων ἔθεωρετο τερατάδης πολυτέλεια ἐν Ἀθήναις, ἡ ἐν ἄλλῃ τινὶ μεγαλοπόλει τῆς Ἀνατολῆς ἢ ὑπαρξῆς τοιούτου μουσεῖου ὄργανον. Φαίνεται ἔμως ἔτι ὁ ἐφευρέτης, ὀνομαζόμενος Γραγκῶ, ἡ Γρίγκος, παρ' ὅλας τὰς ἐπανειλημμένους καὶ ἐπιτυχεῖς δοκιμὰς του, δὲν δὲ κατορθώσῃ διὰ μίᾳς νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ἐφεύρημά του τὴν προεξέκουσαν ἐν τῇ μουσικῇ τέχνῃ θέσιν. Διότι ὄχι μόνον οἱ μεγάλοι τὴν σήμερον κατὰ τε τὸν πλοῦτον καὶ τὴν κοινωνικὴν ἐπιρροὴν κυμβαλοποιοὶ δ' ἀντιπράξωσι φυσικῶς κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δὰ ἔχη ἀσπύδους ἐχθροὺς καὶ ἔλους ἐκείνους τοὺς κυμβαλιστάς, οἱ ὅποιοι τόσα χρήματα καὶ τόσον χρόνον ἔδαπάνησαν ἵνα ἐκμάθωσι τὸ πιάγν καὶ ν' ἀποκτήσωσιν, ἄλλοι μὲν δικαίως, ἄλλοι δὲ μόνον κατὰ χόρον, τὸ ὄνομα Virtuos. Τὸ νέον κλειδοκμβάλον διαφέρει τοῦ παλαιοῦ κατὰ τὸ σχῆμα καὶ διότι φέρει ἕξ σειρὰς πλήκτρων, ἀνωστάς ἀπὸ τῶν ἔμπροσθεν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ὁ παίξιον δύναται μετὰ μεγίστης εὐκολίας νὰ κινή ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖράς του καὶ νὰ οἰκονομῇ τὴν δύναμιν τῶν δακτύλων, ἐν ᾧ αἱ χορδαὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκπέμπουσι τόνον ἰσχυρότατον καὶ εὐχρότιστον.

Ἡ πόλις τῶν Παρισίων παρεχώρησεν εἰς τὸν Παστέρ δωρεὰν γῆπεδον ἐκ 3000 τετραγων. μέτρ. ἀλλ' ὁ σοφὸς ἀνὴρ δὲν εὗρεν αὐτὸ κατέλληλον καὶ ἱκανὸν νὰ περιλάβῃ τὸ ἐπὶ αὐτοῦ οἰκοδομηθῆσόμενον ἐμβολιαστικὸν καθέδρουν. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπόν, ἡ ἀντιπροσωπεύουσα αὐτόν, ἠγόρασε γῆπεδον ἐξ 11,000 τετραγωνικ. μέτρων. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο δυσκόλον ἄλλως, ἀφ' οὗ αἱ χάριν τοῦ ἰδριμάτος γενόμεναι συλλογαὶ ἀνήλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2,000,000 φραγκ. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἐμβολιαστικὰ του πειράματα καταπολεμοῦνται πανταχόθεν καὶ πολλοὶ ἰατροὶ διίσχυρίζονται, ὅτι ἀντὶ ὠφελείας βλάβην μᾶλλον προκοποῦσιν. Εἰς τούτου προήχθησαν, διότι ἐσχάτως ἀπέθανον οὐκ ὀλίγοι ἐκ τῶν ἐμβολιασθέντων καὶ οἱ

ἰατροὶ ἐρωτῶσιν, ἀν οὗτοι ἀπεβίωσαν ἕνεκα τῆς λύσης, ἢ ἕνεκα τοῦ ἐμβολιασμοῦ, προσκαλοῦσι δὲ τὸν Παστέρ, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου, νὰ ἐμβολιάσῃ δι' ἰσχυροῦ δηλητηρίου λύσης ὑγιῆ ἄτομα. Ὁ Παστέρ δὲν ἀπεκρίθη εἰς τὴν πρόκλησιν ταύτην, καίτοι ἐπαρουσιάσθησαν ἕξ πρόσωπα, πρῶτον καὶ ὑποστῶσι τὸν ἐμβολιασμόν. Αἱ πλείσται τῶν παρισιανῶν ἐφημερίδων οὐδὲν ἀναφέρουσι ἐξ ὧν τούτων ἕνεκα σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα, ἀλλ' εἶνε λυτὸν νὰ οἰκοδομηθῇ μεγαλοπρεπέστατον κτίριον χάριν ἐμβολιασμοῦ κατὰ τῆς λύσης χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἐλαχίστη ἀσφαλῆς ἀπόδειξις περὶ τῆς πρακτικῆς αὐτῆς ὠφελείας.

Μία τῶν λαμπροτάτων ἀποικιῶν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνισμοῦ, ἡ πρὸ 2400 ἐτῶν καταστραφεῖσα πόλις Σύβαρις μέλει ἐντὸς ὀλίγου ν' ἀναχωσθῇ ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς τῇ ἀποφάσει τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως. Ἐν Μεγάλῃ Ἑλλάδι ἡ Σύβαρις ἦτο ἡ μεγαλειότερα, πλουσιωτέρα καὶ ἡ μᾶλλον φιλήθορος ἑλληνικὴ ἀποικιακὴ πόλις. Κατὰ τὸν γάλλον ἀρχαιολόγον Λενορμὴν εἶνε πλέον βέλαιον τὸ μέρος, ἔπου ἔκειτο ἡ ἀρχαία πόλις, ἦτις ἀνασκαπτομένη δ' ἀποκάλυψῃ ἡμῶν τὸν βίον τῶν ἑλληνικῶν ἀποικιῶν πολλὸ εὐκρινέστερον, παρ' ὅσον ἡ Πομπηία, δι' ἧς ἐμάθομεν κυρίως τὸν ἀρχαῖον Ῥωμαϊκὸν βίον.

Οἱ καλλιτεχνικοὶ θεσμοὶ τοῦ ἀποβιάσαντος βασινοῦ Ρότσιδ ἐν Φραγκφούρτῃ ἐξετέθησαν ἤδη κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν θέαν τοῦ κοινοῦ, τὸ ὅποτον ζῶντος τοῦ ἰδιοκτήτου ἀμυδρὰν εἶχε μόνον περὶ αὐτῶν ἰδέαν. Ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου ἤδη εἶχεν ἐπιτραπῆ ἡ εἰσοδος εἰς τὰς αἰθούσας, ἐνθα περιέχονται αἱ συλλογαὶ τῶν κινεζικῶν καὶ ἰαπωνικῶν ἀγγείων, τὰς ὁποίας ἐκληρονόμησεν ἡ δεσποινὶς Λουίζα φὸν Ρότσιδ. Τὰ λοιπὰ κολύπημα καὶ σπάνια ἀντικείμενα εὐρίσκονται ἐν τῇ ἰσογαίᾳ τοῦ κτιρίου Ρότσιδ, ἀποτελοῦντα διόκληρον μουσεῖον, τὸ ὅποτον δὰ δύναται πᾶς τις νὰ ἐπισκεφθῆ δις τῆς ἐβδομάδος. Κατὰ τὰς γερμανικὰς ἐφημερίδας ἡ Φραγκφούρτη διὰ τῶν συλλογῶν τούτων τοῦ πολυταλάντου τραπεζιτικοῦ οἴκου ἀπέκτησε θεσμοῦν ἐπίσης ἀξιοθέατον, ὅσον καὶ τὸ „Πράσιον Ἰπόγειον“ τῆς Δρέσδης.

Ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Χάλλης μεταξὺ τῶν φιλολογικῶν συγγραμμάτων, τὰ ὁποία ἀνήκον ἄλλοτε εἰς τὸν ἀποθανόντα καθηγητὴν Πράφ, ἀνευρέθησαν πρὸ τινος ἱκαναὶ ἰδιόγραφοι ἐπιστολαὶ τοῦ περσιανοῦ φιλοσόφου Λεξβνίου. Ὁ καθηγητὴς Πράφ κατὰ τὸ ἔτος 1810 μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ ἐν Χέλμστεδ Πανεπιστημίου μετόχησεν εἰς Χάλλην καὶ ἐνταῦθα ἐδίδαξε τὰ Μαθηματικὰ μέχρι τοῦ θανάτου του, συμβάντος περὶ τὸ 1830. Αἱ ἀνευρέθειαι αὐταὶ ἐπιστολαὶ — 60 περίπου τῶν ἀριθμῶν — θεωροῦνται πρὸς καθήγητάς ἐν Χέλμστεδ καὶ πραγματευοῦνται ἅπαντα κυρίως μαθηματικὰ ζητήματα.

BIBLIΟΘΗΚΗ.

- Ueber Sophokles' „König Oedipus“ u. Schiller's „Braut von Messina“ von Prof. Dr. Wittich (σελ. 24). Τιμ. 2 φράγκ.
- Die Gesetze der Freiheit. Untersuchungen über d. wissenschaftlichen Grundlagen der Sittlichkeit, der Erkenntnis und der Gesellschaftsordnung von Dr. Staudinger. I. Band: Das Sittengesetz (σελ. VI, 387). Τιμ. 10 φράγκ.
- Die Philosophie Immanuel Kant's u. ihrem systemat. Zusammenhange u. ihrer logisch-histor. Entwicklung dargestellt u. gewürdigt von Prof. Dr. Thiele. I. Band. 2. Abtheil. (VIII, 320 σελ.). Τιμ. 11 φράγκ.
- Grundriss der Psychologie von Dr. Wollny (VII, 121 σελ.). Τιμ. 2.75 φράγκ.
- Die Massage in d. Gynaekologie v. Dr. Profauter (σελ. V, 91). Τιμ. 3 1/2 φράγκ.

- Aerztliche Zimmerymnastik von Prof. Schreiber. Mit 50 Abbildungen im Texte. 22. Aufl. (σελ. 112). Τιμ. 4 1/2 φράγκ.
- Das Meer von M. J. Schleiden. In Lieferungen von hervorragenden Fachgelehrten herausgegeben mit 12 farb. Tafeln und über 300 Holzschnitten im Texte. Τιμή ἐκάστου τεύχους 1.40.
- Platonis dialogia secundum Thrasylum tetralogias dispositi. Post Carol. Frdr. Hermannum recognovit Mart. Wohlrab. Vol. I (XLI, 555 σελ.). Τιμ. 2 1/2 φράγκ.
- Geschichte der römischen Dichtung von O. Ribbeck. I. Dichtung der Republik. (VII, σελ. 348). Τιμ. 10 φράγκ.
- Kritische Studien zu den griechischen Dramatikern von Dr. Schmidt. 3. Band. Τιμ. 40 φράγκ.
- Geschichte der griech. Litteratur bis auf Alexander d. Grossen von K. Sittl. 3. Abtheil. (σελ. VI, 521). Τιμ. 25 φράγκ.

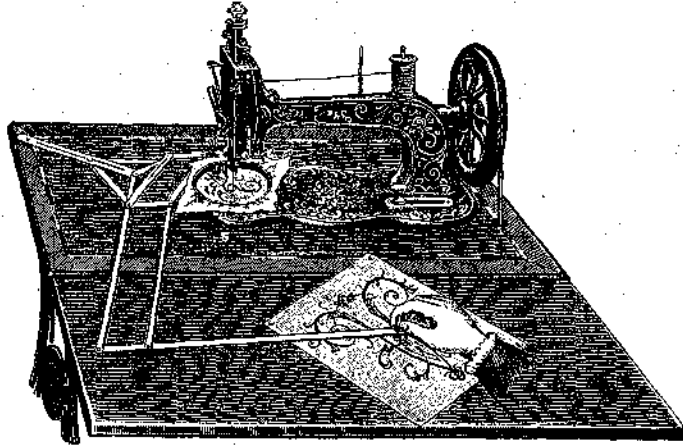
ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ. ΜΗΧΑΝΗ ΡΑΨΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΗΜΑΤΟΣ.

Εν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Σαξωνίας, ὀνομαζομένη Φάκτλανδ, ἀκμάζει ἀπὸ πρὸς βιομηχανία τις, λίαν ἐνδιαφερόσα τὰς γυναῖδας καὶ ἀνταγωνιζομένη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν τῶν. Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὑπάρχει διηλαθὴ πολυάριθμα καὶ μεγάλα ἐργαστῆρια, ἐν οἷς διὰ μηχανῶν κατασκευάζονται παντὸς εἴδους κεντήματα, κατ' οὐδὲν ὑπολείπομενα ἐκείνων, τὰ ὅποια ἐπιξίργάζεται καὶ ἡ δεξιότερα γυναῖκα χεῖρ.

Ἀπὸ τίνος ἡμῶς συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ συνδυάσωσι τὴν ραπτομηχανὴν μετὰ τῆς ποικιλικῆς συσκευῆς καὶ τὰ πρὸς τοῦτο γενομένα πειράματα ἐστέρησαν ὑπὸ τελείας ἐπιτυχίας, οὕτως ὥστε τὴν σημερινὴν ἔχομεν μηχανὴν, εὐποκίτητον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν καὶ δυναμένην νὰ παραγάγῃ καὶ τὰ τελειότερα κεντήματα. Δὲν κατεργάμεθα εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς κατασκευῆς τοῦ μικροῦ τούτου μηχανήματος, διότι αὐταὶ ἤθελον κατακοπῆσαι τὰς ἡμετέρας ἀναγνωστρίδας, αἱ ὁποῖαι προτιμῶσι νὰ μάθωσιν ὅποια τις εἶνε ἡ χεῖρ καὶ ἡ πρακτικὴ αὐτοῦ ἀφέλεια.

Τὴν συσκευὴν ταύτην δύναται τις νὰ προσαρμώσῃ πρὸς πᾶσαν οἰκονομικὴν ραπτομηχανὴν, ἐξαίρεται τῶν κατασκευαζομένων κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Wheeler καὶ Οὐϊλσον. Συνίσταται δέ, ὡς δεῖκνυται τοῦτο ἡ παρατεταμένη εἰκὼν, ἐκ συστήματος τροχιῶν, εἰς ἃς εἶνε προσηρμοσμένος μοχλὸς, ἀποτελούμενος ἐκ κινήτων κανόνων καὶ φέρων εἰς τὸ τελευταῖον αὐτοῦ ἄκρον γραφίδα. Ἐν τῇ τεχνουργίᾳ ὁ μοχλὸς οὗτος φέρει τὸ περίεργον ὄνομα „Παντογράφος“ καὶ χρησιμεύει εἰς σφίξιν τῶν εἰκόνων καὶ σχεδιασμάτων. Τὸ πρῶγμα καθίσταται εὐεξήγητον, ἐὰν παρατηρήσωμεν τὴν εἰκὼνα Ἐμπροσθεν μας ἔχομεν ἐν μέγα Α' ἐὰν τὴν ἐν τῇ μηχανῇ βελόνῃ ἀντικαταστήσωμεν διὰ λεπτοῦ μολυβδοκονδύλιου, μεταφρασθῶν ἀμέσως τὸ γράμμα ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τὴν βελόνῃ ὑφάσματος εἰς μικρότερον σχῆμα. Ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο νὰ σύρωμεν μόνον τὸ κονδύλιον, τὸ

ὅποσον κρατεῖ ἡ χεῖρ, ἀνάθεν τῶν γραμμῶν τοῦ μεγαλοσχήμου σχεδίου. Τὸ αὐτὸ πράττομεν καὶ ὅταν θέλωμεν νὰ κεντήσωμεν. Περνοῦμεν τὸ βέμμα εἰς τὴν μηχανὴν καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸ ἡμῶν σχεδίου μετακινούμεν τὸ κονδύλιον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς σημείου εἰς τὸ ἄλλο, ὡς ἂν νὰ ἤθελομεν νὰ κεντήσωμεν ἡμεῖς. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡμῶν ἡ ραπτομηχανὴ κινεῖται, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος παρουσιάζεται μετ' ὀλίγον ἔτοιμον τὸ κεντήμα, ἔξωκτις μικρότερον τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίασματος.

Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε εὐκολωτάτη καὶ ἔχει ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄχρι τοῦδε μεθόδους τοῦ κεντῆσαι πολλὰ πλεονεκτήματα.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη πλέον ἐφ' ἐνὸς ἐκείνου τεμαχίου ὑφάσματος, μανδηλίου π. χ., προηγουμένως ν' ἀντιγράφωμεν διὰ μελάνης τὸ σχέδιον καὶ εἵπειτα νὰ κεντῶμεν τὴν ἀρκίαν μόνον ἐν δεῖγμα διὰ νὰ κεντήσωμεν ὅσα θέλωμεν ἀντίτυπα.

Ἐπειδὴ δὲ προσέτι κατὰ τὴν ἐργασίαν δὲν παρακολουθοῦμεν διὰ τοῦ βλέμματος τὸ κεντήμα, ἀλλὰ τὰς μεγάλας γραμμὰς τοῦ σχεδίου, εὐνόητον εἶνε ὅτι δὲ ἐξουδετερωθῆ ὅλως διόλου ἢ τῶς τόσον βλαβερὰ ἐπιρροὴ τῆς λεπτῆς ταύτης ἐργασίας ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν.

Καὶ ἐν τῷ ζητήματι τῆς ποιότητος τῆς ἐργασίας ἡ μηχανὴ αὕτη δὲν ὑπολείπεται τῶν ἀνθρωπίνων

χειρῶν, δύναται δὲ νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ εἰς τὸ ἐμβάλλωμα ὁπῶν εἰς ἀσπρόρουχα.

Τὴν κατασκευὴν αὕτην ἀνέλαβεν ἐν τῶν μεγαλειτέρων ἐργαστῶν τῆς Λειψίας, ὅπου καὶ ἠδυνήθημεν ἐξ ἰδίας ὄψεως νὰ πευθώμεν περὶ τῶν ἀρετῶν τοῦ ἐφευρηματος τούτου τῆς μηχανικῆς πρὸς ἀντικρίψιν τῶν ἄλλων χειρῶν τῶν γυναικῶν. Ἀλλὰ πρὸ τῆς προσηρμογῆς αὐτῆς πρέπει ἡ ραπτομηχανὴ νὰ ὑποστῆ μικρὰν τινα μεταβολήν, τὴν ὁποῖαν δύναται νὰ διεξαγάγῃ πᾶν κατὰστῆμα ραπτομηχανῶν, ἀνευ τῆς ἐλαχίστης βλάβης τῆς μηχανῆς.

Μετὰ λύτης γνωστοποιούμεν ἐκείνοις ἐκ τῶν ἡμετέρων Συνδρομητῶν, ὅσοι δὲν κατέβαλον ἐτι μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὄλης πρώτης ἐξαμηνίας τὴν δεκαφρακτὸν αὐτῶν συνδρομὴν, ἔτι δ' ἀνακοπὴ ἢ πρὸς αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ φύλλου. Τὸ μέτρον τοῦτο, ἐπιβιβάζομεν ὑπὸ τῶν βαρυτάτων πρὸς ἔκδοσιν δαπανῶν, ἐφαρμοσθήσεται τοῦ λοιποῦ ἀπαραγκλίτως καὶ ἀνεξαιρέτως πρὸς πάντας τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς, διὰ νὰ προληφθῆ νέα ἐκπρόθεσμος ἔκδοσις, ἣν μόλις μετὰ διετίμη καὶ πλέον κωπορδοῦμεν νῦν μετ' ἀλλεπαλλήλους δυσίας νὰ ἀποκαταστήσωμεν εἰς τὴν πρώτην καὶ πρῶτον χρονικὴν ἰσορροπίαν.

κ. Ν Μπ εἰς Ζαχαρῆζ. Ἀπεστάλησαν Ἰμῖν — κ. Δ. Α. Οἱ εἰς Βένι-Σουέφ. Τὸ ἐμβασμὶ Σας ἐλήφθη καὶ ἐξετελεσθῆ ἡ παραγγελία Σας Ἐν τῇ ἐπιστολῇ μας δὲ Σας γράψωμεν ἔκτενως. — κ. Τ. Γ. Κ. εἰς Ἰωάννα. Ἐλήφθη ἡ ἐπιστολὴ Σας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ καὶ ἐσημειώσαμεν τὰ δέοντα. — κ. Γ. Κ. Ζ. εἰς Φιλίππουπολιν. Παρακαλοῦμεν νὰ συνεννοηθῆτε πρὸς τὸν αὐτόθι κύρ. Ἄλφ. Γ. Μ. — κ. Π. Α. καὶ Ἰ. Π. εἰς Εὐδατορίζην Ἀναμένομεν ἀπάντησιν — κ. Γ. Α. εἰς Τέλλην (Αἰγίπτου). Πρὸ τίνος Σας ἀπεσταλάμεν τόμους, περὶ

ῶν Σας γράφομεν ἰδιαιτέρως — κ. Ι. Μ. εἰς Βιέννην. Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐν Βερολίῳ πρῶτον τοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀγγέλου Βλάχου δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ προσηγεῖ τῆς χ. — κ. Ἀδ. Αὐδ. εἰς Κωνσταντινούπολιν, Β. καὶ Α. εἰς Θεσσαλονικίην, Γ. Γκ. εἰς Βιέννην, Π. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐληφθησαν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. — κ. Β. εἰς Ἀθήνας. Σας ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεσταλάμεν ὑμῖν τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα τεύχη. — κ. Κ. Π. εἰς Σόφειαν. Ἐλήφθησαν καὶ Σας εὐχαριστοῦμεν. Τὰ περιεχόμενα λαμβάνετε μετὰ τὸ προσεγεῖ ταχυδρομῶν. — κ. Ἀδ. Χ. Φ. εἰς Βελγρᾶδιον. Παρακαλοῦμεν τὸ ἀντίτιμον νὰ ἐπιδώσῃτε τῷ αὐτόθι κ. Ι. Σ. — κ. Ι. Δ. Ι. εἰς Τ. Μαγουρέλιον. Ὡς βλέπετε ἔλαβον ὑπὸ σημείωσιν. — κ. Α. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Πιτεῖομεν νὰ πεισθῆτε ὅτι ἡ ἀναβολὴ αὕτη ἐγένετο αὐτόθι. Κατὰ τὰλλα συνεμορφώθημεν. — κ. Ε. Κ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Καὶ ἐν ἄλλῳ Ἄρθ' ἐγνωρίζαμεν ὑμῖν τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐμβασματος Σας — κ. Ι. Μ. εἰς Λευκωσίαν. Κατ' αὐτὰς εἰχομεν ἐπιτολὴν παρὰ τοῦ κ. Ἀδ. Σας, ἐν τούτοις ἀνεμῶμεν νεώτερον. — κ. Π. Κ. καὶ Σινερ. εἰς Σμύρνην. Τὰς αἰτηθείσας σειρὰς ἀπεσταλάμεν. — κ. Δ. Ε. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἡ γνώμη τοῦ Γερμανοῦ Κάμπτε φαίνεται ἡμῖν περι-

ληπτικώτερα καὶ πρακτικώτερα: „Οἱ ἄνθρωποι εἶνε δύο εἰδῶν, κακοὶ καὶ καλοὶ. Πρέπει νὰ χαίρεται μόνον τοὺς πρώτους μακρόθεν, ἂν συμπέσῃ βέβαια νὰ τοὺς γνωρίσωμεν, νὰ συναναστρεφώμεθα δὲ τοὺς δευτέρους καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ μᾶλλον ἀνυπερβλητοὶ κοινωικῶν φραγαὶ μᾶς χωρίζωσιν ἀπ' αὐτῶν.“ — κ. Ο. Ε. εἰς Ἰνέπολιν. Διότι ἡ τύχη δὲν ἐνεργεῖ πάντοτε ἀνευ τῆς ἀδείας μας, ἔλεγεν ἀρχαῖος σοφῶν.

Πολυπύγμονι. Ὁ μακαρίτης Paul Bert κανίζων πρὸ οὐκατίας τοὺς Ἰησοῦτας ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς γαλλικῆς βουλῆς, ἀνέφερον ὅτι ὡς ἔξῃ ἐσκέπτοντο αὐτοὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου: „προκειμένου εἶτε περὶ τῆς πίστεως, εἶτε περὶ ἠθῶν, ἐπιτρέπεται ἐκάστῳ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν γνώμην, ἣς ἡ πρακτικὴ πιθανότης φαίνεται αὐτῷ βεβαιώτερα καθ' ἡν στιγμὴν ἐνεργεῖ. Τοῦτο τὸ λεγόμενον πιθανοὶ περιπτώσεις.“

Φιλομαθεῖ. Καὶ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν Γαμβέταν, εἰπόντα ἐν τῇ γαλλικῇ βουλῇ: „Ὅταν ἐξετάζεται ζήτημά τι, δέον νὰ ὁρῶμεθα ἀπὸ σταθεροῦ καὶ ἀπαρασχευτοῦ σημείου, καθότι ἀνευ τούτου αἱ συζητήσεις γίνονται ἐν ἀόριστῳ καὶ εἰς οὐδὲν ἀπολήγουσιν.“

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Δημήτριος Βερναρδάκης. — Ἐαρινὰ ἡμέραι ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ Φρειδερίκου Θεοδώρου Vischer (συνέχεια). — Ὁ Ὀρφεὺς καὶ ἡ Εὐρωδίκη ὑπὸ Σπυρίδωνος Παγανέλη (μετὰ εἰκόνας). — Οἱ δύο Φίλοι (ἀλήθεια) — Πινακοθήκη, ἣτοι ἐρμηνεῖαι τῶν εἰκόνων. — Ποικίλα. (Οἱ χρυσοὶ γύμνοι τοῦ Πάπα. — Τὸ μέγεθος τοῦ κινεζικοῦ Τεῖχους. — Ὁ κολοσσὸς τῆς Ῥόδου. — Τὰ δημόσια τῶν κρατῶν γρῆν. — Στατιστικαὶ πληροφορίες περὶ πυκνότητος τοῦ πληθυσμοῦ ἐν τῇ Ἑσθλῇ. — Ἀνεύδατον τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους τῆς Ἰταλίας.) — Ἐπιστήμη καὶ καλλιτεχνία. (Ἡ δύναμις τῆς καρδίας. — Νέον εἶδος κλειδοκρυμμάτων. — Ἡ μέθοδος καὶ τὸ νέον ἴδρυμα τοῦ Παστέρ. — Ἀνασκαφαὶ ἐν Σωβάρει. — Οἱ καλλιτεχνικοὶ θησαυροὶ τοῦ Ῥότσιδ. — Νεαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ Λεῖβνίτιου.) — Βιβλιοθήκη. — Ἐφευρέσεις καὶ ἀνακλύψεις. Μηχανὴ ραψίματος καὶ κεντήματος (μετὰ εἰκόνας). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία. ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Δημήτριος Βερναρδάκης (ἐν σελ. 193). — Ὁ Ὀρφεὺς καὶ ἡ Εὐρωδίκη. Εἰκὼν ὑπὸ Βασιλείου Π. Βερσαγῖν (ἐν σελ. 196 — 197). — Πόδος. Εἰκὼν ὑπὸ Ἰωσήφ Zenisek (ἐν σελ. 201). — Μετὰ τὴν κωπηλασίαν. Εἰκὼν ὑπὸ Ε. Ραβὲλ (ἐν σελ. 204).

Ἐκδότης Η. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτες ἐκ τῆς Nene Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη, Grey & Sening, ἐν Λειψίᾳ